

DRUŽINSKI TEDNIK

Leto X.

Ljubljana, 13. januarja 1938.

Štev. 2.

Ne govorite nikoli slabo o sebi;
to bodo že vaši prijatelji opravi-
lili namesto vas.

Talleyrand
(1754—1838)

Danes:

Širom po svetu
Naša nova uredniška izpopolnitev
(Gl. str. 3)

»DRUŽINSKI TEDNIK« izhaja vsak četrtek. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Gregorčičeva ul. 27/III. Telefon št. 33-32. Poštni predal št. 345. Račun Poštne hranilnice v Ljubljani št. 15.393. — NAROČNINA: za 1/4 leta 20 din, 1/2 leta 40 din, 1/1 leta 80 din. V Italiji na leto 40 lir, v Franciji 50 frankov, v Ameriki 2 1/2 dolarja. Naročnino je treba plačati vnaprej. ROKOPISOV ne vračamo, nevrnjenih dopisov ne sprejemamo, za odgovore je priložiti za 3 dinarje znamk. — CENA OGLASOV: med besedilom stane vsaka enostopna petlinna vrstica ali njen prostor (višina 3 milimetre in širina 55 milimetrov) din 7.—. Med oglasi stane vsaka petlinna vrstica din 4.50.—. — Notice: — vsaka beseda din 2.—. — Mali oglasi: vsaka beseda din 0.50. Oglasni davek povsod še posebej. Pri večkratnem naročilu primeren popust.

Ob začetku...

Prve dni, da tudi prve tedne novega leta se radi bavimo z novimi načrti, ki jih nameravamo med letom uresničiti. Naša domišljija doživlja orlovsko peruti in se dviga v višine prelestnih sanj in prividov o bodočih uspehih, o bodoči sreči.

In naša volja je močna, o, tako močna, da bi hribe prenašala!

V začetku! Pri mnogih žal, le v začetku, kajti potem, ko se začneja podirati up za upom, toliko bolj boli razočaranje, toliko bolj splahneva volja v nič.

Ob novem letu zlasti radi beremo vsa mogoča prerokovanja, čitamo o tistih, ki napovedujejo nove svetovne dogodke, še ruiji pa o tistih, ki nam osebno obetajo ugodne spremembe. Snujemo prihodnost iz kvart, iz črt na roki, iz raztopljenega svineca ali si pa damo za drag denar sestaviti horoskop. Vleče nas vse tisto neznano, skrivnostno, čitamo o tistih, radi bi dognali tajnost življenja, radi bi, da se nam odpre prihodnost kakor napisana knjiga, kjer gladko teko vrstice in se nam ni treba bogve kaj truditi, da jo prečitamo do kraja. In radi bi seveda, da smo prijetno soudeleženi pri vseh zanimivih dogodkih, da nam sreča sama ob sebi pade v naročje!

Ob vseh teh zanesljajskih mislih bi rada nam in sebi dala na pot v novo leto par globokomisleh misli, vseh iz prastare indijske knjige Dhammapada:

Življenje je kakor most, pojdi čez, življenje je kakor list, ki pade z drevesa v deroč potok.

Življenje je kakor majhna omotica med plesom.

Kako naj torej razumemo bistvo življenja, da ne bomo takoj že od vsakega početka razočarani?

Osnovna življenjska misel grškega modričarja Heraklita je, da vse teče, vse mine, le sprememba je večni zakon narave.

Mi vsi pa si trmasto želimo stalnosti v zadovoljstvu, sreči in bogatstvu, kajti kakor hitro se napoveduje nesreča, že se je na vse kriplje otepamo in kričimo nad krivičnostjo udele.

Ali bi nas pa trajnost res zadovoljila? Recimo, da bi nam dan za dan sijalo sonce, da bi dan za dan imeli dovolj denarja, da si kupimo vse, kar nam poželje sree, da bi imeli srojce, ki bi nas vedno enako ljubili z vsem žarom, ki ga premore ljubečje sree.

Mislím, da bi se prav hitro vsega tega naveličali. In ne samo to, kar v škodo bi nam bilo! Naš razum bi opesal, ker ne bi več napenjali močganov v borbi za nove uspehe in si ne bi več belili glav z nerešenimi problemi, in naše telo bi postalo udobno in leno.

Zato so tem razumljivejšje navedene misli Indijev in modrega Heraklita. Bistvo življenja ni v stalnosti, ne v trajni sreči, temveč v neprestani spremembi; bistvo naše zadovoljivosti je v tem, kako mi ta zakon spremembe razumemo.

Življenje sestoji iz nepretrganega nastajanja in minjenja. Trenutek, ko čitaš ta članek, že mineva; ko prečitaš do kraja, ga ne bo več, izginil je za vedno in na njegovo mesto prihaja drugi. Ničesar ni, kar bi čakalo in mirovalo. Vse hiti, drvi, propada in se nanovo poraja.

Primereno gesto za to in za vsako novo leto bodi zato: »Vrzi se pogumno v to večno valovanje in izrabi sleherni trenutek, ki se ti ponuja in ga smeš v dobri veri, z mirno vestjo porabiti. Ne daj, da bi šlo življenje mimo tebe, če nečes, da ti di tebe odrine. Toda tudi zadrževati ga ne smeš in ne kovati stalnosti iz nestalnega.«

Vsako srečo, ljubezen, zadovoljstvo si moremo ohraniti le z neprestanim prizadevanjem; kakor hitro obstanemo, že hiti naša sreča h koncu. Zato mora biti volja neprestano budna, vedno znova, kljub navidezni neuspehom pripravljena, vedno znova graditi na naši bodočnosti.

Vsak dan, vsako uro moramo biti pripravljeni s primernim dostojanstvom sprejemati, česar na noben način ne moremo odurniti od sebe. Kajti dobro ali slabo, veselo ali žalostno, vse, prav vse bo minilo in se spet v novi obliki povrnilo. Trenutna sreča nam utegne biti v nesrečo, neudarna žalost v blagor. Vse, kar nas

RAZGLED PO SVETU

Španija spet v ospredju

Po republikanski zmagi pri Terueli. —
Nova Rooseveltova poslanica

V Ljubljani, 12. jan.

Težišče svetovnih dogodkov se je za nekaj dni spet premaknilo v Evropo. V mislih nimamo bolj ali manj važnih konferenc v Londonu, Budimpešti, Pragi in Ženevi; tam gre za zdaj bolj za besede kakor za dejanja; v mislih imamo Španijo.

Ze pred tremi tedni smo zapisali, da bi bil republikanski uspeh pri Teruelu bolj moralnega kakor vojaškega pomena; v vojaškem pogledu bi imel bolj pasiven kakor aktiven pomen, v kolikor bi namreč zavlekel ali celo onemogočil že dolgo napovedano veliko Francovo ofenzivo na eni izmed najkročljivejših točk republikanske fronte.

Teh misli smo tudi danes, po padcu Teruela v republikanske roke.

Toda reklo bi se, zakrivati si oči pred dejstvi, če bi iz želje po skrajni nepristranosti zašli v drugo skrajnost, t. j. v podcenjevanje republikanskega uspeha. Zmaga pri Teruelu namreč tudi z vojaškega stališča ni zgolj sad slučajne vojaške operacije ob zid pritiskljenega republikanskega vrhovnega poveljstva; sodeč po nekaterih zunanjih okoliščinah in po številu nasprotnikov, ki so jih vladni zanjeli v obleganem mestu — najnovejša poročila navajajo številko 6.200 — bi se dala ta zmaga primerjati le s predlansko rešitvijo Toleda iz oklepa republikanske oblege. Tudi takrat so nacionalisti zabeležili poleg velikega moralnega tudi lep vojaški uspeh.

Za nepristransko presojo najnovejših dogodkov na Španskem bo nemara dobro služilo poročilo posebnega poročevalca pariškega »Tempsa«, najuglednejšega francoskega dnevnika, lista, ki je znan po svojem konservativnem, protisocialističnem, španskim republikancem ne baš naklonjenem stališču. Poročilo je odšlo iz Teruela 7. januarja, t. j. tik pred dokončno predajo njegove garnizije pred republikanci. Navajamo ga v celoti.

Nacionalistična protiofenziva je bila v prvih dveh dneh prodrla do vrat Teruela, odtehl se pa že teden dni ne gane z mesta.

Republikanci so ponovno zavzeli vrhove v neposredni okolici in obvladujejo mesto; v Teruelu samem bodo pa vsak čas zavzeli še tista maloštevilna gnezda, ki se še upirajo.

Mraz in sneg samá ne moreta biti zadostno opravičilo zastoja nacionalističnega prodiranja. Nacionalistom se je bilo posrečilo razbiti severno od Teruela prve vladne järke, v naglici vsekane na površju terena pod vodnjiko granat in letalskih bomb. Potem so pa trčili ob čvrstejšje postojanke v mestu samem, zgrajenem na luknjicavi skali, podobni velikanski gobí; prav zato je Teruel tako lahko braniti.

Toda v tej bitki, najpomembnejši v španski vojni, je ohranitev ali izguba Teruela kljub drugačnemu videzu zadeva drugega reda.

Važnejša so spoznanja, ki so jih prinesle te operacije; v prvi vrsti glede republikancev.

Kljub nekaterim nepristranskim zadrževanjem je nešpanski svet večidel še danes prepričan, da se je Španija le malo spremenila po onih krvavih neredih v začetku državljanske vojne. Nekateri si še zmerom predstavljajo vladne čete kot tolpo kričečih in razcapanih miličnikov, ki vlečejo vsak na svojo stran.

zadene, lahko uporabimo v svoj prid, v možnost, izklesati si značaj, ki nikoli ne klonc. Naučimo se bolje koristiti trenutke, zlasti pa tega, da ne prilježemo našega srca preveč trdno na to, kar je podvrženo spremembi.

Kakor voda teče, življenje mimo nas, in to kar imamo, je treba vedno iznova pridobivati. V tem tiči skrivnost življenja in vsa skrivnost uspehov in srečel

Gorenjka,

Trije španski nacionalistični generali

General Franco (1) in general Cabanellas (2) pri paradi nacionalističnih čet.

General Queipo de Llano poroča vsak dan v sevilskem radiu o dogodkih na bojiščih

Res je, prvi tedni revolucije so bili v vsej Španiji strahotni. Nemočna vlada je pustila, da je namesto nje vladalo na tisoče vsakovrstnih odborov; policije ni bilo, armade takisto ne, tudi ne nikakršne prave uprave. Država se je razlezala v nič.

To je bila doba krvavega brezvladja, doba, ki bi ji edino železna avtoriteta mogla napraviti konec.

In vendar se je jela počasi kristalizirati osrednja oblast. Odbore so razpustili, počasi obnovili ogródje države, ekstremne stranke — najprej anarhiste in prav pred kratkim še komuniste — so pa odrinili stran; in naposled so iz nič ustvarili še armado, takšno armado, kakršne Španija še nikoli ni imela.

Bitka pri Teruelu, naj se že konča tako ali tako, presenetljivo ilustrira to preroditev.

Drznega manevra, ki je z dvema divizijama, prodirajočima natanko ko stroj druga proti drugi, v enem samem dnevu odrezal mogočno utrjeni teruelški klin od zaledja, ni mogel zasnovati, izvesti in uspešno končati noben generalni štab, ki ne bi bil vreden tega imena; noben štab, ki ne bi razpolagal z discipliniranim in dobro opremljenim vojaštvom.

Vladni so mobilizirali deset letnikov — k njim je treba prišteti še stare oddelke političnih strank in asturske begunce — in imajo danes mogočnejšo vojsko kakor kdaj koli doslej. Vsi frontniki v tej vojski imajo enotno uniformo, enotne čevlje, dolge plašče in enotna pokrivala. Če vojak danes govori s častnikom, ga pozdravi s stisnjeno pestjo in stoji strumno pred njim. V vojnem območju ne prehodiš deset kilometrov, ne da bi trčil

ob bencinsko zalogo za avtomobile, v zaledju se morajo sicer zadovoljiti s skupnimi obroki hrane, zato pa dobiš pri katerem koli vojaškem oddelku brez težav kruha in konzerv, ki jih imajo na prebitek. In naposled vidiš na vseh cestah neskončne karavane ambulantnih avtomobilov in vojnega materiala...

To so sicer postranske reči, toda hkratu so tudi viden dokaz brezhibne organizacije moderne armade z vsem, kar spada k intendanci in prehrani.

Zavzetje Teruela ne pomeni za republikance nikakršnega taktičnega uspeha; kajti kljub drugačnim domnevam niso ti gorati kraji videti posebno primerni za izhodišče nacionalistične ofenzive proti vzhodni obali. Toda četudi pustimo vnmér samozavest, ki jo je ta uspeh ustvaril v Španiji, obupani po izgubi Asturije, da je že vse kazalo na njeno bližnjo katastrofo, pomeni razodetje te republikanske armade z vsem, kar je bilo v zvezi z njeno postavitvijo na noge, ne glede na konec te bitke, točko v korist republikancev.

Nov Rooseveltov govor

Prve dni po Novem letu je predsednik Združenih držav Franklin Roosevelt vnovič javno spregovoril. Sicer smo si vsi na jasnem, da je od besed do dejanj posebno v ameriški politiki dolg korak; toda zato vendarle še ne kaže vse besede metati v isti koš. Ameriška zunanja politika se počasi a zanesljivo razvija ven iz svoje ponosne povojne osamljenosti; Rooseveltovi govori so najvidnejši dokaz te razvojne smeri, pa hkratu tudi njen kažipot.

Tokrat je predsednik še jasneje kakor oktobra povedal, da je mir najbolj varno zasidran pri demokratskih vladavinah in da ga najbolj ogrožajo države, ki so demokracijo odpravile, ali je pa sploh nikoli poznale niso. Roosevelt je prepričan, da si bo civilizirano človeštvo prej ali slej izvojevalo pravico do soddločanja pri svoji državni usodi.

Govorec o notranji politiki, je Roosevelt posebno ostro nastopil proti zlorabam velekapitala. »Kapital je življenjsko važna sestavina narodnega gospodarstva,« je poudaril predsednik, »njegovo zlorabljanje moči in sebično odtego vanje kapitala v sedanjem položaju sta pa izrastka, ki se jima mora narod odločno postaviti proti.«

Besede, ki veljajo tudi zunaj Združenih držav.

O drugih dogodkih preteklega tedna gl. »Politični teden« na 2. strani.

Glasovi časopisja

Daljni Vzhod

H. R. KNICKERBOCKER se je vrnil iz Sanghaja v London in poroča v angleških časnikih o svojih vtisih. Angleški in ameriški žurnalisti, ki se vozijo z avtomobili po Kitajskem, pravi znameniti ameriški časnikar, so v začetku naslikali zastave svojih držav na strehe avtomobilov, da bi se obvarovali letalskih napadov. Pozneje so pa strehe spet prebarvali, ker nekateri japonski letalci tako sovražijo Anglijo in Ameriko, da se jim avtomobilist laže izmuzne, če ga imajo za Kitajca. Dalje pripoveduje Knickerbocker, kako se je vračal iz Sanghaja v London. Peljal se je čez japonsko, rusko in poljsko ozemlje. Japonci so mu zaplenili vse kitajske knjige, Rusi so mu vzeli japonsko literaturo. Poljaki so ga pa olajšali za ruske knjige. »Ko sem prišel v Varšavo, mi je ostalo le še angleško sveto pismo.« (Knickerbocker je eden izmed najuglednejših ameriških političnih reporterjev; predpotoval je Nemčijo in Rusijo, zadnje mesece se je pa mudil kot vojni poročevalec na Španskem in Kitajskem.)

NISI-NISI, Tokio: Industrijski in finančni krogi se zelo boje socialnih pretresljajev, ko se bodo vojaki vrnili s fronte. — Baron Goh, predsednik japonske gospodarske zveze, napoveduje v istem listu, da bodo potrebna velika posojila za finansiranje vojne. Bati se je inflacije, ki bi spravila Japonsko v podobnih položaj, v kakršnem je bila Nemčija tik po svetovni vojni.

Po Snetsugovi izjavi

Perthua v ECHOJU DE PARIS (katoliško-nacionalističnem listu): V uradnih krogih hočejo — dokler se nasprotno ne dokaže — videti v izjavi japonskega notranjega ministra kazet te razvojne smeri, pa hkratu tudi njen kažipot.

Tokrat je predsednik še jasneje kakor oktobra povedal, da je mir najbolj varno zasidran pri demokratskih vladavinah in da ga najbolj ogrožajo države, ki so demokracijo odpravile, ali je pa sploh nikoli poznale niso. Roosevelt je prepričan, da si bo civilizirano človeštvo prej ali slej izvojevalo pravico do soddločanja pri svoji državni usodi.

Govorec o notranji politiki, je Roosevelt posebno ostro nastopil proti zlorabam velekapitala. »Kapital je življenjsko važna sestavina narodnega gospodarstva,« je poudaril predsednik, »njegovo zlorabljanje moči in sebično odtego vanje kapitala v sedanjem položaju sta pa izrastka, ki se jima mora narod odločno postaviti proti.«

Besede, ki veljajo tudi zunaj Združenih držav.

O drugih dogodkih preteklega tedna gl. »Politični teden« na 2. strani.

POPULAIRE, Pariz (Blumov list): Zgodovina mednarodnega razmerja najbrže ne pozna tako izizvalnega tona, kakor ga je pravkar rabil japonski notranji minister... Vsekako imajo pa besede admirala Suetsuga to dobro stran, da bodo likvidirale dozdnevno protikomunistično vojno. Zdaj vsaj vemo, da ni cilj japonske vojne na Kitajskem boj proti komunizmu, ampak boj proti Angliji in Evropi, da ju izpodrinejo iz Azije.

PETIT JOURNAL, Pariz (neodvisen informacijski list): V izjavi japonskega notranjega ministra je nekaj, kar učinkuje še izizvalneje kakor gola nesramnost. Ali ni mar obudovanja vredna naivnost, če kdo misli, da se sme Japonska v morebitni vojni z Anglijo zanašati na nevtralnost Združenih držav? Sicer je pa res, da bi pedantna previdnost Anglosasov utegnla dati Azijcem potuho v tej smeri, saj Aziji ne poznajo drugega čaščenja kakor malikovanje nasilja.

Nadaljevanje na 2. str. v 5. stolpcu

Barcelona, druga prestolnica republikanske Španije. Pogled na eno izmed najlepših ulic katalonske prestolnice

S TISKARSKIM SKRATOM bosti se, je izguba; oné ima zmerom svoj prav, in ker je kot škrt rogat, ti pa ne, je boš zmerom ti izkupil, pa imej tisočkrat prav.

V zadnjih številkih »Družinskega tednika« je uganjal skoraj po vseh rubrikah svoj hudomušni ples; menda je predpust tudi njemu šnil v noge. Saj ne bi človek nič rekel, če bi se oné zadovoljil z nedolžno zgago, takšno, da je bralca niti ne opazi; lojalno priznamo, da ima pri njih večših tudi redakcijski korektorski škrt svoje rogove vmes. Zadnje čase pa tiskarski škrt ni s tem zadovoljil; obregnil se je celo ob naslove, hoteč nam rogato vsiliti svoj škrtovski prav.

Najbolj je v oči zbudila oné govora po nemarnem postavljanju ATENA — na mestu, kjer so že dobrih 2000 let pred Gutenbergom stali ATENE. Da je bila Atena grška boginja modrosti, Atene pa najslavnejše mesto nekdanje Helade, ve škrt prav tako dobro kakor njegovi bralci; zato smo prepričani, da so se njegovi objestni nameni — če jih je imel — to pot izjalovili.

Kronist

Politični teden

V Sarajevu je nepričakovano umrl novi ban drinske banovine dr. Dušan Davidovič. Podlegel je diabetični komi. Ban je postal šele pred božičnimi prazniki. — Po uradnem poročilu so skušali prejšnji četrtek v Zagrebu demonstrirati komunisti, a jih je policija razglašala. — Premišljen je v Beograd g. Anton Zobeč, ljubljanski dopisnik Osrednjega tiskovnega urada pri predsedstvu vlade. — Zadruga zveza v Ljubljani je dobila pri Poštni hranilnici dolgoročno posojilo 63 milijonov din s poročtom dravske banovine. Prenos posojila bo izvedla Zadruga gospodarska banka, ki dolguje Zadružni zvezi 120 milijonov din. — Prva elektrificirana proga v Jugoslaviji bo proga Sušak—Srbske Moravice. V državnem proračunu za l. 1938/39. je določenih za začetek gradnje 3,4 milijona din. Železnico bodo zidali Italijani, da se znižajo naše terjatve nasproti Italiji po starem kliringu. — Proračun beograjske mestne občine za 1938/39 znaša 337 milijonov din dohodkov in prav toliko izdatkov. Dolgov beograjske občine so znašali pred tremi leti 895 milijonov, danes pa le še 580 milijonov. — 25 milijonov din posojila je dobilo zagrebško vseučilišče od državne hipotekarne banke za zidavo novega poslopja tehniške fakultete in nekaterih poslopij veterinarske in medicinske fakultete. Zidati začne spomladi. (Vseučilišče je prošlo za 40 milijonov din.) — »Dom in svet« je jugoslovanska knjigarna ustavila, ker je »revija šla na druga polja in ker je prinesla brez opazke tudi trditve, ki niso več v skladu z načeli Katoliškega tiskovnega društva«. Dejansko je revija prenehala izhajati že lanske pomladi s številko, v kateri je prof. Kocbek napisal članek o ozadju španske državljanske vojne. — Grof Ciano se je na vojni v Budimpešti peljal čez Slovenijo. Na Rakeku ga je pozdravil ban dravske banovine dr. Natlačen.

V nedeljo sta se v Atenah poročila grški prestolonaslednik Pavel in nemška princesa Friderika Hanovrska. Med drugimi visokimi gosti sta bila v svatih tudi Nj. Vis. knez namestnik Pavle in kneginja Olga. — Številke. Samo za 81 tisoč je zraslo prebivalstvo Francije po pravkar objavljenih podatkih ljudskega štetja 8. marca 1936 v primeri z letom 1931. (41.508.000 : 41.427.000). Število družin je poskočilo za 155.000, stanovanjskih hiš pa za 230.000. / 48 milijard din primanjkljaja izkazuje proračun USA za leto 1938/39, za oboroževanje pojde pa 495 milijard din. / Pol milijona židov misli nova romunska vlada izgnati. — Dr. Karel Baxa, bivši dolgoletni praški župan (primor); ta naslov imajo praški župani še iz srednjega veka, je umrl, star 76 let. Za njegovega 18letnega zupanovanja je Praga narasla iz polmilijonskega mesta v skoraj milijonsko prestolnico z velemodernimi socialnimi ustanovami. Pokojnikova vdova, roj. Jurkovičeva, je Hrvatica iz Opazije. — Titulescu, dolgoletni romunski zunanji minister, je stopil v Maniovo kmetisko stranko. (Maniu je v opoziciji proti Gogovi vladi.) — Bolgarija, Ogrska in Avstrija so zaprle svoje meje pred židi, ki jih izganja romunska vlada. — Kredit češkoslovaški vojni industriji za dobavo orožja Romuniji misli ukiniti francoska vlada. — Friderika Adlerja, bivšega voditelja avstrijskih socialistov in tajnika socialistične internacionale, je holandska vlada obsodila na 4 mesece zapora, ker je prestopil mejo s ponarejenim potnim listom. — Po nürnberškem vzorcu je romunska vlada prepovedala židom krščansko služnecad izpod 40 let. — Rajši študira, kakor da postane cesar Prince Kungu, direktorju potomcu Konfucija v 76. roku, so Japonci lani ponudili kitajsko cesarsko krono, a jo je odklonil, češ da bi potem ne mogel nadaljevati študiranja klasičnih del. Pripomnil je še, da ni njegova rodbina od Konfucije-

Kronika preteklega tedna

vih dob nikdar hlepela po posvetni oblasti. Kungu je danes okoli 25 let. — Najhuša kriza po Napoleonu I., je izjavil v Newyorku pred kratkim odpoklicani ameriški berlinski poslanik W. E. Dodd, je svetovna kriza demokracije, ki jo pravkar preživlja svet. — Teruel popolnoma v republikanskih rokah. V petek se je poveljnik teruelske garnizije vdal s 1500 možmi vladnim četam. Vzrok: lakota in mraz. Po nepristranskih poročilih so terjali boji pri Teruelu na obeh straneh najmanj 60.000 mrtvih in ranjenih. — V Gvatemali v Srednji Ameriki je po poročilih iz Mehike počila revolucija proti prezidentu-diktatorju Jorgi Ubicu. — 3 angleške in ameriške poročevalce je ubila granata pred Teruelom. — Prvič po vojni so češkoslovaške železnice lani dosegle čisti prebitok, čeprav je bilo po proračunu pričakovati 584 milijonov Kč (skoraj 900 milijonov din) primanjkljaja. — Zaradi veleizdaje in vojnstva so v Berlinu ustrelili tri obožence. — Vsi civilisti morajo v 30 dneh zapustiti Madrid, je odredilo republikansko vrhovno poveljstvo, da ne bodo v napoto vojaškim operacijam. — Robert Van Sittart, pomočnik britanskega zunanjega ministra Edena, še ne misli iti v Rim, kakor so pisali nekateri listi; tako izjavljajo v rimskih političnih krogih. — Istrate Micescu, novi romunski zunanji minister, je obiskal Prago in Beograd. — Nove romunske volitve bodo 8. julija, pišejo romunski listi. — Polkovnik Beck, poljski zunanji minister, je podal pred poslanskim odborom za zunanje zadeve ekspozé o poljski zunanji politiki. Novega ni v bistvu ničesar povedal. — Aneksijo Abesinije bodo v kratkem priznale Romunija, Avstrija in Ogrska. — Hitler bo vrnil Mussoliniju obisk 9. maja, na obletnico ustanovitve italijanske imperije. — V Budimpešti se je začela konferenca podpisnic rimskih protokolov (Italije, Avstrije in Ogrske). Italija se baje misli spet živahneje posvetiti Srednji Evropi, ker se boji nemškega prodiranja na vzhod. — Japonska vlada je — kakor je bilo pričakovati — naspel preklicala iztavo svojega notranjega ministra o boju med rumenim in belim plemenom v Aziji. — Položaj na Mandžurskem postaja zaradi kitajskega četaštva za Japonce neugoden. Zato so Japonci začasno zavrgli načrt o prodiranju na južno Kitajsko. — Dolga vojna izčrpa japonske finance. Vojaštvo zahteva nove kredite, vlada se pa ne upa uvesti nove davke, ker se boji nezadovoljstva prebivalstva. — Dve častniški zaroti proti Stalinu je baše odkril GPU. V zaroti je vpletenih 25 visokih častnikov.

Drame in tragedije

d Zaradi neozdravljive bolezni se je zastrupil v Ljubljani bivši ljubljanski trgovec Ernest Sark. Mož je imel raka na jeziku in v grlu. — Obupana mati je zaradi bede skočila z dvema otrokoma pod voz električne cestne železnice v Zagrebu. Vse tri so hudo ranjene prepeljali v bolnišnico. — Bogati industrijalec Ilija Tau iz Osijeka se je ondan obesil v svojem skladišču. V poslovnem pismu pravi, da ga je v samomor poglajala živčna bolezen.

Nesreče

č Pri smučanju si je zlomila nogo v Trzinu Marija Perkova. Prepeljali so jo v bolnišnico v Ljubljano. — Dva konja je ubil vlak posestnika Babnika iz Gorenje vasi pri Poljanah. Konja sta neopazeno zavozila na železniški tir in sta se po nesreči zapletla z vaje v kol, da nista mogla naprej. V tem je privozil večerni brzovlak in je konja na mestu ubil. Posestnik Babnik ima 10.000 dinarjev škode. — Poleg tovarne kopit v Gračnici pri Rimskih toplicah je do tal pogorela baraka štirim delavskim družinam. Gašenje je bilo zelo naporno, ker so zmrzovale cevi in voda. Imetje so večinoma rešili, toda revni ljudje so zdaj brez strehe. Škoda cenijo na približno 15.000 dinarjev. — Po nesreči je ustrelila svojo mater 10letna Katica Breitweiserjeva iz Novega Vrbsa. Deklece je našlo v miznem predalu očetov samokres. Začela se je z njim igrati in ga je po nesreči sprožila. Strel je zadel otrokovo mater v prsi. Zaradi velike izgube krvi je nesrečna žena kmalu po prevozu v bolnišnico izdihnila. — Led se je vdrl pod nogami mlademu Francu Zihlerju iz Laz blizu Planine pri Rakeku. Fant se je ponoril vračal domov in si v temi ni mogel pomagati. Ponesrečenčevu truplo so drugi dan našli in so ga prepeljali v Planino. — Pri podiranju dreves se je smrtno ponesrečila 30letna služkinja Minka Kristofova v Savi pri Zagorju. Ko se je drevo začelo podirati, je dekle ho-

telo zbežati, pri tem ji je pa spodrsnilo in bukev je padla nanjo. Hlapca sta nesrečno služkinjo takoj presnela na nosilnici iz vej v dolino, toda ponesrečenka je kmalu nato izdihnila zaradi preloma kosti in hudih notranjih poškodb.

č Transmisijiski jermen je po nesrečnem naključju zgrabil 48letnega žagarja pri TPD, Ivana Grabnerja iz Zagorja. Tovariši so mu takoj priskočili na pomoč in so telefonirali po reševalce v Ljubljano, toda zdravniki nesrečnežu niso mogli več pomagati. Kmalu po prevozu v bolnišnico je Grabner izdihnil. Pokojnik zapušača ženo in tri nepreskrbljene otroke.

č Stekli psi so okoli okoli 20 ljudi v okolici Kolašina. Ljudje nočejo kupovati mleka in mlečnih izdelkov, ker se boje, da niso stekle živali ogrizle tudi krav. Tamošnji zdravnik je že naprosil Higijenski zavod v Skoplju, naj mu pošlje bacilov proti steklini.

č Drug v drugega sta trčila osebni avtomobil zdravnika dr. Zorjana in tovorni avtomobil tovarne Ehrlich v Mariboru. Obe vozili sta zelo poškodovani. Kdo je kriv, bo ugotovila komisija.

č Ponesrečila sta se 8letni posestnikov sin Ivan Marec iz Podlehnik pri Ptuj in viničarjeva hči Antonija Marušičeva iz Breslave pri Sv. Lenartu v Slov. goricah. Prvi si je zlomil nogo pri drsanju, dekletce si je pa zlomilo ključnico, ko je hotelo po vodi. Oba ponesrečenca zdravijo v ptujski bolnišnici.

č Družinskega očeta 40letnega svetilničarja Karla Baukmana iz Limbuša pri Mariboru je v Mariboru povzela lokomotiva. Stroj ga je potegnil pod sprednje kolo, ki ga je čisto razmesarilo. Nesrečnež je obležal pri priči mrtve. Zapušača ženo in tri majhne otroke.

č Gorelo je v gospodarskem poslopju posestnika Janeza Predikake v Sv. Lovrencu na Dravskem polju. Samo vztrajnosti in požrtvovalnosti gasilcev gre zaslug, da so rešili vozove in gospodarsko orodje. Škodo cenijo na 30 tisoč dinarjev.

č Voz hlovec se je zvrnil na 30letnega delavca Rudolfa Madeca iz Ruš. Moža so z zlomljeno hrbenico in hudimi notranjimi poškodbami nezavestnega prepeljali v mariborsko bolnišnico, toda njegovo stanje je brezupno.

Po krivih potih

p Neznani vlomilci so vlomili v prostore Standard-Vacuuma v Zagrebu in so iz blagajne odnesli 63.000 din.

p Iz zaporov je pobegnil mladi vlomilec, bivši trgovski pomočnik Ignac Salaj iz Dolnje Lendave, ki so ga šele pred kratkim prijeli v Ljubljani. Izprijenec je požrl kos železa, da so ga morali prepeljati v bolnišnico. Tu je nekega bolnika okradel za 500 dinarjev, potem je pa pobral šila in kopita in pobegnil.

p Da je rajši leto dni v ječi kakor mesec dni prost, pravi 82letni berač Anton Kocbek iz Maribora. Možakar je bil pred kratkim zažgal posestnici Barbari Urbančičevi v Ledeniku v Slov. goricah avto, baje zato, ker jo je bil zalotil z nekim mlinarjem v spalnici.

p Pod tujim imenom je dolgo živel pustolovec, slepar in vlomilec Ivan Kodrič, bivši gimnazijec in zdaj lažni slušatelj filozofije v Zagrebu. Policija je na njegovem stanovanju našla razno vlomilsko orodje in ukradene listine njegovega pokojnega znanca Vinka Vugrineca. Slepar se je namreč zelo dobro poznal z Vugrinečevim ženo Elo in ji je izmaknil moževe listine. Policija je ugotovila, da ima slepar na vesti lepo število grehov.

p V uradne prostore okrajnega načelstva v Mariboru so vlomili doslej še neznani vlomilci in so vse prebrskali. Denarja na srečo niso odnesli.

p V poštni čakalnici na postaji v Mariboru je nekdo okradel kuharico Heleno Roberjevo. Iz torbice ji je izmaknil 600 dinarjev.

p Iz skrinje so ukradli posestnici Franciški Lukanovi iz Komende 2600 dinarjev. Pogan denarja je bila tudi razna zletnina, ki jo je pa tat pustil v skrinji. Domnevajo, da je moral

biti tat kak znanec, ki je dobro poznal hišne razmere.

p Krajo spisov o monopolskih prestopkih so odkrili v Sarajevu. V zvezi s tem so zaprli bivšega uslužbenca fin. direkcije Aleksandra Popovića in znanega sarajevskega zobotehnika Komarića. Zobotehnikovo ženo Milico so namreč pred leti zasačili pri tihotapstvu monopolskih predmetov in jo obsodili na občno globo. Obsojenka se je pritožila na višjo instanco, zdaj so pa njeni spisi na lepem izginili. Policija je trdno prepričana, da je Komarića podkupil Popovića, da je spise ukradel.

p Telefone kradajo zadnje čase v Ljubljani. Ondani je iz govorilnice papirnice v Vevčah neki I. L. ukradel 800 dinarjev vreden telefonski aparat, toda še preden ga je prodal, ga je policija prišla in ga vtaknila pod ključ.

p Iz Zagreba so izgnali nevarnega mednarodnega pustolovca Adolfa Samuelyja, rojenega v Sarajevu in pristojnega v Avstrijo. Možakar se je izdajal za trgovca, pesnika in profesorja francosčine in se je najraje sukal v boljši družbi starejših dam in za možitev godnih deklet. Slepnil je po vsej Evropi in je sedel že v nemških, švicarskih in avstrijskih zaporih. Samuelyja so na meji izročili avstrijskim oblastem, ki so že dolgo poizvedovale za njim.

Nevsakečnosti

* Pojedel je dva kroznika ogrske salame, 15 kuhanih jajec in spil dva litra vina delavec Peter Juhas iz Stare Kanjiže. Možak je bil stavljen s prijateljem za 20 dinarjev. Ko je stavo dobil, ga je ta začel izzivati in nazadnje sta se moža tako strelala, da sta oba odnesla praske po obrazu.

* Z britovijo je operiral samega sebe Nemedaga Sopotski v Kavadarju. Mož je bil nekada zelo bogat, zdaj je pa popolnoma obubožal. Pred kratkim se mu je na ustnici začel delati velik tur in ker ni mogel več prenašati bolečin, si ga je odrezal z britovijo za britje. Zdjaj se mož počuti bolje in tudi je že lahko.

* 102 leti je stara, pa nima niti enega sivega lasu Milica Filipovičeva iz predmestja Rume. Kljub starosti je silno gibčna in še zmerom prav dobro sliši. Od zob ji je ostal samo eden. Stoletnica vrže kdaj pa kdaj tudi kvarte in spiže polič vina.

* Devetlet je že namenjen v Ameriko posestnik Jernej Končar iz Vač pri Litiji. Čeprav leže možak že v 60. leto, je še zmerom krepak in trdi, da si v Ameriki laže kaj prihrani kot doma. O svojih potovanjih zna Končar povedati marsikaj zanimivega.

* Jezike je porezal kravam doslej še neznani storilec v Trbovljah posestniku in mizarju Cestniku Valentinu. Mož meni, da mu je moral to narediti kdo iz orebnega sovraštva. Orožniki so storilec že na sledi.

Razno

r Cele jate golobov je v Dubrovniku vzel mraz.

r Večkratni ubijalec Djordje Sovilj iz Brezika pri Novi Gradiški je svoj zločin že v celoti priznal. Na policiji so se prepričali, da govori zločincev perfektno francosko in nemško in da odlično obvlada stenografijo.

r Od sadilcev tobaka v vardarski banovini bo država odkupila 12 in pol milijona kil tobaka v vrednosti 160 milijonov dinarjev.

r Preteklo leto je bil na Jadranem morju zelo slab ribolov. V mestni ribarnici v Splitu so prodali le 4.470.000 kg rib raznih vrst. Ribiči so zanje dobili okoli 4,5 milijona dinarjev. V Beograd, Ljubljano in Zagreb so pripeljali 126.000 kg rib v vrednosti 1,5 milijona dinarjev.

r Dalmatinski vinogradniki so letos s prodajo vina prav zadovoljni. Sibenik in okolica imata samo še kakih 60.000 hl vina. Vinogradniki so trdno prepričani, da ga bodo med letom prodali zelo ugodno.

(Nadaljevanje na 8. strani)

Nadaljevanje iz 5. stolpca

koncesije tistim, ki bi nas radi zastrašili, da bi od nas izsilili kakšne spremembe. Mi ne verujemo v silo, pač pa verujemo v moč... Dovolj močni bomo, da se upremo komur koli, če bi nas napadel... Zmerom bomo odnehalo od skrajnih mej, ki so po sodbi nekaterih komaj še združljive z našim narodnim ponosom, samo da obvarujemo mir. Vzrok takšnemu našemu ravnanju pa ni v tem, da se ne bi mogli braniti... Politiki nekdanje antante morajo biti dovolj močni, da preprečijo sleherno nagrado nasilju, in dovolj velikodušni, da zagotovijo uspeh miroljubnim metodam, kadar koli se bo pokazala nujnost reform in sprememb. (Izjava angleškega konservativnega poslanca Winstonu Churchilla poročevalcu lista.)

Pozor!
Darmol, sredstvo za odvajanje se čisto polvarja. Radi legi pazite pri nakupu, da nosi vsaka tableta besedo Darmol in zarezo v obliki črke T. Zahtevajte samo originalni Darmol!

Darmol
Darmol dobite v vsaki lekarni

Glasovi časopisja

Nadaljevanje s 1. strani

Romunija

SLOVENEČ, Ljubljana: Kralj Karel je moral izbrati srednjo pot. Zato je poveril vlado Gogi, čistemu romunskemu nacionalistu in slavemu pesniku, toda zmerom ni v presoji položaja modremu državniku, v dobri veri, da bo znal zajeti v jadra svojega nacionalnega programa tudi druge nacionalistične struje, za katere se navdušuje romunska mladina, od katere se kralj Karel očito noče ločiti. Tako je nastala vlada Oktaviana Goge kot zadnji poskus, da se romunski nacionalistični val ujame v močne, a modre roke krmarja, za katerega mora biti navdušen vsak patriotski Romun, a ki države ne bo strmoglavil v nepopravljive pustolovščine, ampak bo romunskemu nacionalizmu dal sicer močna in trajna zadoščenja, toda ne po zgledu jeklenih pesti fašizma ali narodnega socializma.

JOURNAL DES DEBATS, Paris (nacionalističen in konservativen): Jalo vo je vsako tajeenje dejstva, da francoski ugled v Evropi pada in da si more Francija svoj prejšnji ugled pridobiti le s predrtjem komunističnega tura na Francoskem.

DAILY TELEGRAPH, London (konservativen): Poskus predsednika Goge, da ustvari s Poljsko in Jugoslavijo tesno sodelovanje proti komunizmu, pomeni zanimiv preobrat dogodkov. Vse kaže, da je ta politika v skladu z načrtom poljskega zunanjega ministra Becka, po katerem naj bi se nevarne evropske države združile. Cilj politike kralja Karla je obnovev boljših stikov med Italijo in Romunijo.

Španska vojna

MANCHESTER GUARDIAN WEEKLY, Manchester (najuglednejši angleški liberalni list): Republikanski uspeh na teruelski fronti ne more spreminiti dejstva, da republikanci še niso pripravljeni na veliko ofenzivo... Vladni imajo danes armada kakšnih 500.000 mož in dobro izurjeno in zelo gibčno rezervo 100 do 120 tisoč mož popolnoma svežih sil, ki jih lahko vsak trenutek vržejo na katero koli kritično točko... Mednarodni oddelki ne presegajo 15.000 mož in so pomešani z ostalimi četami; prav tako, le iz nasprotnega vzroka, ne tvorijo anarhisti strnjениh oddelkov... Glede oborožbe se razmere na vladni strani popravljajo. Velik del vojnega materiala izdeluje danes Katalonija, ne samo lahno orožje, temveč tudi tanke in svojih 30—40 letal na mesec; to število se utegne v nekaj mesecih podvojiti... Madrid je danes toliko kakor neosvojljiv; direktni napad nanj bi stal Franca 100 tisoč mož in se bi se najbrže izjalovilo... Republikanci vidijo danes samo dve resni nevarnosti: v blokadi s pomočjo Nemčije in Italije, in v velikih dobavah vojnega materiala nacionalistom. Dokler bodo republikanci ohranili dosedanje razmerje (in vse kaže, da bodo to zmogli, če ne dobi Franco velike pomoči v orožju in ljudih), lahko vzdrže nepregleden čas. Dvomljivo je, ali bo Franco lahko nepregleden čas vzdržal. Za vlado je najvažnejši življenjski problem prehrana. (Iz članka posebnega dopisnika lista s potovanja po republikanski Španiji.)

Rooseveltove govor

JUTRO, Ljubljana: Nekatera mesta Rooseveltovega govora so se nedvomno nanašala na vojno nevarnost na Daljnem Vzhodu, na potopljeno ameriško topničarko »Panay« in na zapletljaje, nastale v zvezi s tem. Poznavalci razmer trdijo, da bi se moglo zgoditi še več takšnih incidentov, pa bi se Amerika še vedno ne mogla odločiti za skrajne sankcije. Nemara imajo prav. Toda slike in filmi, ki krožijo zdaj po Ameriki, tudi po najbolj ameriško izoliranem srednjem zahodu, pripovedujejo vsak dan na novo, da so na Daljnem Vzhodu činitelji, ki namerno ustvarjajo konflikte in po načrtu zmanjšujejo ugled tako Anglije kakor Amerike. V takem ozračju se tvori javno mnenje in ob takem razvoju se nikdar ne more vedeti, kdaj se mera doseže in kdaj nastopijo nepričakovani dogodki, ki poneso javno mnenje in odgovorne činitelje do tjakaj, kamor niso nikdar stremili.

Sila in moč

PESTER LLOYD, Pešta (liberalen; nemško glasilo vlade): »Noben uspeh nasilnih metod nas ne sme zapeljati, da bi potopstvolno priznali« (Nadaljevanje v 3. stolpcu)

Hranilne knjižice

vrednostne papirje vnovčuje po najboljši ceni in takojšnjemu izplačilu. Izposluj vse bančne, denarne, kreditne in blagovne posle najkulantneje

Alojzij PLANINŠEK
TRG. AG. BANCNIH POSLOV
LJUBLJANA
Beethovnova ul. 14
I. nadst. Tel. 35-10

Lord in manekinka

Romantična ljubezenska zgodba pred sodiščem

(n Ai) London, januarja.

Častivredni vikont Robert Henry Ethelbert Kingsborough je pred šestimi leti spoznal ljubko mlado manekinko Adelo Roylovo. Adela je bila lepa in imela smisel za gledališče; zaljubljeni lord ji je obljubil, da jo bo spravil na odrske deske. Naivno dekle se je zaupno oprijela dobrohotnega lorda, prepričana, da bo kmalu sijala kot slavna igralka po vsem svetu. Šest let je minilo, Adela sicer ni dosegla gledališke slave, vendar se je pa v tem času marsičesa drugega naučila.

Burni družinski posvet

Adela je imela z lordom razmerje, ki je trajalo celih šest let in bi se tudi zdaj najbrže še ne ohladilo, ako Adela ne bi venomer silila v zakon. Manekinka je po vsaki ceni hotela postati lordova žena, ne sluteč, kako težko se ji bo uresničila ta neskomna želja. Lord sam se poroki ni upiral, saj je imel dekle rad; toda dejal je, da mora vprašati za svet še svojo družino.

In kakor v vseh takšnih in podobnih zgodbah, je častivredna in plemenita družina ta predlog gladko odklonila. Čistokrvni lord in manekinka — povrha pa še z gledališkimi zmognostmi!

Ko je lord zaupal žalostno novico svoji ljubici, je Adela planila v neutolajljiv jok. Morda bi se bila dala še potolažiti, toda ljubljani lord se je po posvetu s svojo rodbino pošteno ohladil. Bilo je na dlani, da bi rad kar hitro končal svoje dolgoletno razmerje. To pa ni šlo tako gladko, kakor si je bil predstavljal bogati plemič.

Adela je ostala brez denarja in brez službe, kajti na lordovo željo je pred leti svojo naporno službo opustila. Zdaj je prosila lorda, naj ji da vsak mesec nekaj denarja, toda lord ni hotel o tem nič slišati. Zakaj je ni uslišal! Prihranil bi si bil dosti denarja in stroškov, pa tudi sramote.

»Ubila te bom!«

»Lopov si, to sam veš! Ubila te bom!« je zaklicala Adela ogorčeno, ko je hkrati s svojim ljubimcem stopila pred sodnika. Nekdanja manekinka je bila namreč vložila tožbo zaradi prekršitve zakonske obljube in zaradi obrekovanja.

»Ta človek mi hoče škodovati in širi o meni strašne govorice!« je potolažila Adela sodnika.

Do tožbe zaradi prelomitve zakonske obljube pa niso prišli, kajti najprej so bili na vrsti neplačani Adelini

računi. Lord je namreč najel pred leti svoji lepi ljubici razkošno stanovanje v eni najprometnejših londonskih ulic. Takšno stanovanje menda ni zastoj, seveda je pa treba še sem in tja primakniti nekaj denarja za razna popravila. Vse to je sicer oskrboval velikušni lord, toda samo do usodnega rodbinskega posveta.

Tedaj je pa na lepem pustil svojo oboževano dekle na cedilu in ni hotel niti pare več plačati zanj. Adelino ogorčenje je razumljivo, saj je ostala brez belica, računi so pa kar deževali v hišo. Najnujnejši je bil račun za nekega tapetnika, ki je terjal od gospodične Adele 20 funtov za popravila.

Boj za 20 funtov

Kdo bo torej plačal usodnih 20 funtov? Dekle ali lord? Lord ni hotel priznati tega računa, češ da stanovanje ni vpisano na njegovo ime. Sodniku se je pa zapuščeno dekle zasmililo in izjavil je, da mora plačati 20 funtov lord in ne Adela. »Kajti,« je dejal modri sodnik, »ako ste šest let vzdrževali gospodično Roylovo, ste se s tem tudi obvezali, da boste plačevali njene račune!«

In tako je moral lord odriniti 20 funtov, hkrati mu pa najbrže grozi poraz tudi v sodbi zaradi prelomitve zakonske obljube.

Malce preveč domišljavosti

(n) Cleveland, januarja. V Clevelandu živi ugleden in imovit tapetnik, po imenu Phil Garbo. Pred nekaj dnevi je dobil od tajnika slavne Grete Garbo energično pismo, češ da se mora brez odloga prekrstiti, sicer ga bo umetnica tožila zaradi zlorabe imena »Garbo«.

No, Američan Phil Garbo se ni dal ugnati v kozji rog in ni hotel ugoditi zahtevi muhaste filmske zvezde. Odšel je s svojimi rodbinskimi papirji k odvetniku in mu dokazal, da so se njegovi predniki že pred 200 leti pisali Garbo. Tedaj je odvetnik vložil tožbo proti Greti Garbo zaradi zlorabe imena, z zahtevo, naj v bodoče uradno nastopa s svojim rodbinskim imenom Greta Gustavson.

Kronika ne pove, kaj je »božanska« Greta Garbo nato ukrenila.

Hrenovke iz rib in umetne svile

(n Čk) London, januarja. Kakor poročajo londonski »Times«, bodo v Frankfurtu začeli sloviti »frankfurtske klobasice« izdelovati iz rib. Koža teh klobas bo iz nekega sintetičnega blaga, ki je zelo podobno umetni svili in tudi tako diši.

Ribje hrenovke bodo imele 90% rib in 10% mesa; prodajali jih bodo za 10% ceneje kakor prave klobasice.

Živel je nekoč kralj...

(n Gk) London, januarja. Angleška knjižna založba Thomas Nelson je pred kratkim izdala knjigo »Kings and Things«, izpod peresa H. E. Marshalla; knjiga naj otrokom v njim razumljivi besedi razloži potek angleške zgodovine. Pisatelj je opisal otrokom tudi romanco kralja Edvarda VIII. in gospe Simpsonove, nekako tako, kakor pripoveduje babica svojim vnukom pravljice:

»Kralj Edvard je ljubil neko gospo in se je hotel poročiti z njo, da bi bil z njo kot s svojo ženo lahko zmerom skupaj. Zelo, zelo mnogo ljudi v vsej deželi je pa niso imeli zelo radi in je niso marali za kraljico.

»Dobro,« je rekel kralj Edvard, »vi te gospe ne marate, jaz jo imam pa rad. Ljubim jo bolj ko vse drugo na tem svetu. Rajši sem skupaj z njo, kakor da bi bil vladar te velike države. Zato bom šel proč in ne bom več vaš kralj. Ne smete pa biti žalostni, kajti imam še zelo prijaznega brata, ki vam bo zelo dober kralj.«

Vseeno smo bili žalostni, a kaj smo mogli storiti? In zato smo samo dejali: »Na svidenje in Bog s teboj!« In kralj Edvard je dejal: »Na svidenje in Bog z vami!«

Potem je odšel, da bi bil lahko skupaj s svojo ljubljeno gospo. Zato se pa zdaj ne imenuje več njegovo veličanstvo kralj Edvard, ampak njegova kraljevska visokost vojvoda Windsorski.

Dimnikar in smrt

(nEk) Budimpešta, januarja. V Szent-andráspusztu se je rokodelc Franc Dollik na novoletno jutro dobre volje in vesel vračal s silvestrovanja domov. Na poti je srečal dimnikarja in je ves razigran zaklical:

»Hej, to leto bom imel pa srečo; dobro se je začelo!«

V istem trenutku je priletela rokodelcu na glavo opeka s strehe. Dollik je padel in obležal na mestu mrtev.

Obsojen zaradi dvoženstva — z lastno ženo

Zakonska smola Andrewa Drummonda

(n o. i) London, decembra.

Neko škotsko sodišče se je te dni bavilo z nenavadno zapleteno zakonsko afero mladega zakonskega sleparja Andrewa Drummonda. Andrew Drummond ima zdaj trideset let. Pred osmimi leti, torej skoraj še kot mlečno-zobil mladenič, se je poročil z gospodično Annie Yulovo. Zdelo se je, da sta se mlada človeka vzela iz ljubezni, toda na veliko začudenje vseh njunih znancev, je Drummond svojo novopečeno ženo kmalu po medenih tednih kratko in malo zapustil.

Pobegli mož

Dolgo gospa Drummondova sploh ni vedela, kam jo je mahnil njen nezvesti mož. Morda v Ameriko, morda v eno izmed mnogostevilnih angleških kolonij? Mlada žena si pa na svojo srečo zadeve ni gnala k sreči in je skušala svojega moža pozabiti.

Lepega dne je pa izvedela, kam jo je popihnil njen možček. Izbral si je bil drugo ljubezen, mlado dekle, ki mu je očitno bila bolj všeč kakor lastna žena. Ponosna žena pa ni prosila moža, naj se vrne k njej, temveč je hotela narediti svojemu kratkemu zakonu enkrat za vselej konec: vložila je tožbo za ločitev zakona. Sodišče je njeni prošnji kmalu ugodilo in že po nekaj mesecih sta bila zakonca Drummondova spet svobodna.

Kmalu nato se je Andrew Drummond poročil s svojo novo izvoljenko Janete Watsonovo. Za čudo tudi ta zakon ni bil srečen. Že po nekaj mesecih je Drummond zbežal od svoje druge žene, to pot je bil pa vzrok njegove nezvestobe čisto drugačen kakor prvič.

Poroka v Greta-Greenu

Drummond je spet poiskal svojo prvo ženo in jo je pogovoril, da se je z

njim še enkrat poročila. Med svojo odsotnostjo je namreč izvedel, da je njegova prva žena po svojem očetu podedovala veliko premoženje. In ta denar je mladega sleparja zamikal, da je še enkrat poskusil svojo srečo.

Tako sta se Drummond in njegova prva žena odpeljala v Greta-Green, znamenito škotsko zakonsko »kovačnico«, v starodavno delavnico slavne kovača, kjer sta si nad nakovalom podala roke in se po vseh pravih veljavno še enkrat poročila. Ta zakon je bil eden izmed zadnjih, kajti kmalu nato so oblasti Greta-Greena kovačnico zaprle.

En mož in dve ženi

In res se je že zdelo, da bo tretji Drummondov zakon potekel brez notranjih in zunanjih pretresov. Drummond je bil s svojo ženo silno prijazen in ljubezniv, toda lepega dne je prišlo žalostno odkritje. Annie je zasledila pri svojem možu pisanje, ki v njem nek gospa Drummondova od svojega moža zahteva denarja...

Pred sodniki je Drummond vse priznal. Sodišče je mladega zakonskega sleparja obsodilo na štiri mesece ječe zaradi dvoženstva. Kateri izmed obeh zakonov je veljaven, sodišče še ni moglo razsoditi. Videti je bilo, da za Drummonda to ni posebno važno, pač pa za njegovi dve ženi, kajti obe niti ne mislita na to, da bi se odpovedali svojemu možu...

Donebnica z 200 nadstropji

(n w. i.) Čikago, januarja. Čikago je sklenil prekositi znamenite newyorške donebnice. Pravkar građe namreč v Čikagu temelj za ogromno stavbo, ki ne bo imela nič manj ko 200 nadstropij. Za gradnjo temelja je najnovejši in menda tudi za nekaj časa

Za dolge zimske večere

ALI STE KAJ PSIHologa?

Ta igra je zelo preprosta. Postavili vas bomo pred dve vprašanji časti in vesti in pred štiri razplete vsakega izmed teh dveh vprašanj. Le en razplet je pravičen, kajti le on ustreza značaju prizadete osebe, njenemu življenju in njenim navadam.

Ne gre torej za to, kaj bi vi storili na njenem mestu, temveč da logično ugotovite, kako se je prizadeta oseba po svoji vesti in časti sama odločila. Ako boste v obeh primerih uganili pravi razplet, imate dovolj razsodnosti in daru opazovanja in se na svojo sodbo in svoje vtise lahko zanesete.

A. NEVARNA NESREČA

Ivan Logar, sin policijskega komisarja v nekem večjem mestu, je s svojim očetom na počitnicah v manjšem letovišču.

Neki večer se Ivan pelje s svojim avtomobilom domov in po nesreči povzroči nekega pijanca, ki mu ravno križa pot. Nesrečnež je na mestu mrtev. Mladenič od strahu ne ve, kaj bi storil. Lahko bi nadaljeval svojo vožnjo, kakor da se ne bi nič zgodilo, kajti cesta je čisto prazna. V dvonu se fant zateče po nasvet k svojemu očetu.

Kaj stori oče?

1. Sam obvesti policijo.
2. Svetuje svojemu sinu, naj o nesreči molči ko grob.
3. Svetuje sinu, naj se sam javi policiji.
4. Svetuje sinu, naj počaka do drugega dne.

B. ZMOTA PRI PLAČEVANJU

Gospod Karel je že petnajst let blagajnik v neki veliki banki; njegovo delo je bilo ves ta čas vzorno in točno.

Neki dan, ko ima nenavadno dosti dela, se pa zmoti pri izplačevanju denarja. Kmalu spozna svojo zmoto, vendar se pa ne more spomniti, komu je odštél 1000 dinarjev preveč.

Kaj stori?

1. Obvesti ravnateljstvo banke.
2. Sklene počakati, da mu bo stranka sama vrnila 1000 din.
3. Sam iz svoje plače nadomesti 1000 din, da ne bi nihče zvedel za njegovo zmoto.
4. Telefonira osebam, ki jim je izplačal denar, naj pogledajo, ali so prav dobili.

Oglas je reg. pod S. Br. 181 od 1. III. 1937

najvišje donebnice so potrebovali več mesecev.

Da so dobili primerno stavbišče za orjaško zgradbo, so morali porušiti 24 manjših hiš, kajti ogromna zgradba ne bo samo največja na svetu, temveč tudi najprostornejša. Vanjo bi lahko spravili srednje veliko evropsko mesto. Da se bo promet v njej odvijal brez težav, bodo vzdali v donebnico 400 dvigal.

Zamenjani grafološki izkazi

(n š. i.) Newyork, decembra. Eden najzanimivejših ameriških procesov zadnjih mesecev je bila najbrže pravda, ki jo je naperila neka newyorška banka proti svojemu domačemu grafologu. Kdor je namreč hotel v tej banki priti do dela, je moral najprej bančnemu grafologu pokazati svojo pisavo. Šele ko je grafolog na podlagi pisave povedal svoje mnenje o prosilcu, ga je gospodar sprejel v službo, ali pa odklonil, kakršne je bil pač prosilev grafološki izkaz.

Pred kratkim je grafolog o nekem prosilcu napisal posebno ugodno mnenje in res je mož dobil zelo zaupno službo bančnega blagajnika. Izkazalo se je pa, da tokrat grafologova izjava ni držala, kajti že po nekaj mesecih jo je novopečeni blagajnik popihal, s seboj pa seveda ni pozabil vzeti 200 tisoč dolarjev iz blagajne, ki so mu jo bili zaupali.

Takoj so prišli grafolog. Sodišče je priznalo banki pravico do odškodnine, kajti dognalo je, da se je grafolog pri svoji napovedi zmotil in zamenjal dve pisavi. Pisavo tatinskega nepridiprava je nehoti podtaknil poštenjaku, njegovo pisavo je pa prisodil blagajniku, ki se je pozneje tako slabo obnesel. Grafolog bo najbrže moral za svojo nepremišljenost plačati odškodnino.

Maharadža umrl od gladi

(n Hi) Pariz, januarja. V francoski indijski koloniji Pondichéryju je pred kratkim umrl maharadža iz Dewarja za gladovno stavko. Knez je bil še pred nekaj leti eden najbogatejših vladarjev v vsej Indiji, pred nekaj leti je pa moral v dramatičnih okoliščinah zapustiti svojo domovino.

Do leta 1930. je bila država Dewar ena najbogatejših indijskih dežel. Davčni prejemki so bili tako veliki, da si je maharadža dal zgraditi moderno, pravilčno opremljeno palačo za 300 milijonov dinarjev. Evropci, ki jih je pot zanesla v to deželo in ki so imeli srečo, da jih je maharadža povabil na dvor, niso mogli svoje žive dni pozabiti sijaja in razkošja, ki je tamkaj vladala.

Pred nekaj leti je pa maharadža spoznal neko belo plesalko in se je do ušes zaljubil vanjo. Imenoval jo je za svojo najljubšo ženo in jo obispal

z darili, ki so naposled prekoračila celo njegovo bajno imetje. Po treh kratkih letih so bile državne blagajne prazne, kakor da bi jih bil kdo izropal, in grozila je revolucija. Maharadža je moral na skrivaj v megli in noči pobrati šila in kopita in zbežati iz svoje domovine.

Pribežal je v Pondichéry, kjer je pričel živeti skromno meščansko življenje. Nedavno je pa dobil od dewarskega državnega sveta poziv, naj predloži svoj obračun o gospodarstvu z državnim denarjem. To si je nekdanji maharadža tako gnil k sreči, da je pričel gladovno stavko. Vse prigovarjanje prijateljev je bilo bob ob steno in trmasti mogočnik je rajši umrl, kakor da bi še dalje prenašal sramoto, ki si jo je bil tako lahko miselno nakopal.

ŠIROM PO SVETU

v 70 vrsticah

Z milijonarko se je ondan oženil smučarski učitelj Sepp Fröhlich iz Ischia (Avstrija). Miss Natalija Rogersova, hči ameriškega bankirja, se je bila vanj zaljubila, ko jo je na Semmeringu učil smučanja. — Novo metodo spolne pomladitve je baje odkril dr. Viktor Lakatos z Dunaja. Te dni je o njej izdal v dunajski založbi Senses knjigo pod naslovom »Pomladitev in spolnost«. — 40.300 ljudi je lani ubil avto v USA, 1.060.000 pa ranil. — Grof Cavadonga, sin bivšega španskega kralja Alfonza XIII., je spet nevarno obolel. Znano je, da boleha za hemofilijo, t. j. boleznijo, pri kateri utegne človek iz še tako nedolžne ranice izkrvaveti, ker se mu kri ne strdi. — Zaradi zapadlega snega se je podrla streha nekega kina v Tokomatsiju na Japonskem: 19 mrtvih, 66 ranjenih. — Belgijski Staviskij, Julij Barmat, je te dni umrl v brusselskem zaporu. Po rodu ukrajinski Žid, se je znal med vojno prikupiti Hindenburgu, da je dobavljali nemški armadi surovine in strelivo. Po vojni je na debelo sleparil na rovaš nemških socialističnih politikov in tako posredno mnogo pripomogel Hitlerju do zmage. Pozneje se je preselil v Belgijo in kompromitiral narodno banko; zato je moral odstopiti predsednik vlade Van Zeeland, bivši guverner belgijske narodne banke. — Hud potres v Mexicu, prestolnici Mehike, je porušil več hiš in terjal tudi človeške žrtve. — 20 živih otrok ima Rimljanka Elena Ravistova. 20. otroka je rodila ondan.

— Potniško letalo Milan—Berlin je pri Frankfurtu treščilo na zemljo: 6 mrtvih. Vzrok nesreče: ledena skorja na krilih. — Trojčke je rodila na Silvestrovo neka Hanovranka. Vsi trije skupaj ne tehtajo niti 3 kg. — Po 135 dneh se je šele zavedela Američanka Ida Smithova. Pred štirimi meseci je bila padla s 40 m visoke strehe na tlak. V bolnišnici so jo hranili z mlekom po cevki. — Nemški izetniški avto je hotel v Dolomiti (Italija) prehiteti neki avtomobil. Treščil je ob ograjo na mostu in strmoglavil v 70 m globok prepad: 3 mrtvi, 25 ranjenih. — Po vseh štirih je romal neki indijski kmet na božjo pot v zahvalo, ker sta njegova sinčka prebolela tifus. Ozdravljenca sta morala takisto po vseh štirih romati z njim. Ker sta bila še šibka od bolezni, sta med romanjem podlegla, njunemu očetu so se pa ognjila kolena in je nazaj grede na cesti omagal in umrl. — Številke. Po podatkih ameriškega časopisa »Fortune« odrine povprečno vsak Japonec državi v obliki davkov 13% svojih prejemkov, šved 15%, Kanadčan 16%, prebivalec USA 19%, Nemec iz rajha 21%, Anglež 23%, Madžar 27% in Francoz 28%.

Moderna šola

Solski nadzornik stopi nepričakovano v razred in zagleda, kako se neki mladenič, precej večji od drugih, prepira s svojimi součenci. Dekle, najbrže repent, je kazal prisilecu hrbet; nadzornik v sveti jezi zgrabi prepirljivca za ovratnik in ga postavi v bližnji kot: »Tako, zdaj pa molči in mirno stoj, dokler te ne pokličem!« zapove strogo. Nato se obrne k razredu in vpraša:

»Kje imate pa učitelja?«

»Pravkar ste ga postavili v kot!« zavpijejo učenci v en glas.

Cene naših malih oglasov so zmerne in času primerne!

ZRCALO naših dni

Za vsak prispevek v tej rubriki
plačamo 20 din

Tramvaj in bon-ton

Če se človeku kakšna nevednost
primeri, enkrat ali dvakrat, gre, če
je dobro vzgojen, molče preko tega.
Slučaj pač! In na neprijetno slučaj
moraš biti vedno pripravljen.

Toda kaj naj si človek misli, če se
mu v kratkem razdobju primeri kar
štirikrat tale tipično ljubljansko za-
deva:

Pelješ se s tramvajem in moraš na
križišču pred kavarno »Evropa« pre-
stopiti. Mudi se ti, pa se veseliš, vi-
deš, da vozi pred teboj tramvaj, ki
boš nanj lahko takoj prestopil. Pa
glej ga spaka — onemu tramvaju se
še bolj mudi ko tebi: ni se še tram-
vaj, na katerem se voziš, dobro usta-
vil — že ti oni, na katerega si na-
menjen, odpelje... Niti znane prepo-
vede »Skakanje med vožnjo prepove-
dano« ne utegneš prekršiti.

To se mi je v kratkem četrtič pri-
petilo prav na dan sv. Treh kraljev,
ko sem hitel na šišensko postajo in
je zraven bilo še mrz, da si moral
nos venomer v dlani tiščati. Razen
mene sta bili tudi dve starejši dami
nemilo presenečeni.

Ker je ta »zabava« ljubljanskemu
tramvaju očitno prešla že v navado,
sem sklenil postaviti predenj »Zrcalo«,
da si malo ogleda, kako se pri-
zadeti pri tem »zabavajo«.

Času primerno!

Pa naj povem še jaz eno iz ljub-
ljanskega kina.

Pred kratkim so vrteli film slavne
Grete Garbo. Kdor običajno, je bila
tudi tokrat dvorana nabito polna.
Zrak, že tako ne preveč čist, se je
pričel mešati z obupnim smradom.
Zabavljanje spočetka poglasno, se
je pričelo kar na glas, kajti smrad
je bil res neznosen. Pa se je predz-
než, ki že po svojem vedenju ni spa-
dal v javni lokal, pričel še oglašati,
češ komur ni všeč moja bližina, naj
se odstrani. Mislim, da bi omenjeni
gospod prav lahko porabil čas, ki ga
je presedel v kinu, za prebiranje
knjige o lepem vedenju.

M. K.

Dobrota je sirota!

Jeseni nas je obiskal mlad fant
iz M. in se nam predstavil kot daljni
sorodnik. Ker je bil brez službe in
brez svojcev, sem ga povabil, naj
ostane nekaj dni pri nas. Dali smo
mu sobo in hrano kot sorodniku za-
stojni. Ker smo imeli ravno kolone,
tudi hrana ni bila slaba; to je tudi
sam priznal. Po štirinajst dnevnem
bivanju nas je zapustil z obljubo, da
nam bo sporočil, kakšno službo je
dobil in kje. Do danes nismo še tako
srečni, da bi od njega prejeli kak-
dopis, čeravno je obljubil, da se na-
bo hvaležno spominjal in nam kaj
poslal v spomin.

Ko smo čistili sobico, kjer je mladi
gospod stanoval, je žena ugotovila,
da je šlo z njim okrog 5 kil orehov,
steklenica kolonjske vode in moške
usnjene rokavice.

Tako je današnji mladi svet hval-
ježen za izkazane dobrote. Kako res-
ničen je stari pregovor: »Dobrota je
sirota«.

F. — č.

Ad: Kino...

Posljam vam dopis za »Zrcalo
naših dni« o dogodku v kinu, ki se
mi je resnično pripetilo.

Deževalo je. Šla sem v kino, da se
malo razvedrim. Za menoj sta sedeli
dve gospodični in venomer klepetali.
Predstava se je že začela, njunih
pogovorov pa ni hotelo biti konec.
Nazadnje je ena izmed njiju dala
svoji nogi na moj sedež in me dreg-
gala s čevlji. Kakšna je bila moja
obleka, sploh ne govorim. Ko sem se
pa premaknila in jo nehote sunila,
se je pričela vsajati. Jaz pa — kaj
sem pa hotela — sem se pomaknila
na rob sedeža in napol čepa čakala
konca filma.

A. Z.

V zobozdravniški čakalnici

Sedim v čakalnici znanega ljub-
ljanskega zdravnika. Zraven mene
čakajo še tri elegantne dame iz tako
imenovanih »boljših« ljubljanskih
družin in dva delavca. Vsi čakajo na
ordinacijo. Vstopi preprosto oblečena
gospa z ruto na glavi. Pogleda po
navzočih in glasno pozdravi:

»Dober dan želim!«

Vsi razen »boljših« dam smo ji
vljudno odzdravili, le te so se pa obr-
nile stran in začele vihati nosove.
Ah, te dame! Ako bi človek sodil
po njihovi zunanosti, bi mislil o
njih samo vse najhujše. Kaj hoče-
mo! Ni vse zlato, kar se svetli!

Priča

MEDICEJČEVA LJUBICA

Resnična ljubezenska zgodba iz časov beneške republike

4. nadaljevanje

Sedemnajstletni, živahni kardinal,
nadškof Ferdinando de Medici je z ve-
likim spremstvom prišel iz Rima, da
bi poročil svojega starejšega brata z
dunajsko princezo. V Florencia je pri-
spela tudi dona Izabela Orsini, vojvo-
dova lahkomiselna hčerka in ljubljen-
ka, ki so njene ljubezenske prigode
očetove še daleč prekašale. Svečanosti
sta se udeležila še dva mlajša vojvo-
dova sinova in tako je bila zbrana vsa
medicejska rodbina. Veselje starega
vojvode je bilo torej upravičeno tako
neskaljeno in brezmejno.

»Palle! Palle!« in »Avstria! Avstria!«
so veselo kričali florentinski me-
ščani. Bele lilije, rože nedolžnosti v
medicejskem grbu, so okrasili z bršlja-
nom in zimzelenom. Vojvodove barve
zelena, rumena in škrlatnoreda so v
ogromnih zastavah valovile z vseh
oken, mostov, mostičkov in balkonov.
Kakor vesel odmev so na ostenj sulic
pri toskanskih četah frfotala majhne
zastavice v istih barvah.

Možnarji so grmeli z utrd ob San-
Giovannijevi cerkvi in odmevali od
trdnjaviških zidov San-Minianove trd-
njave.

Vino je v krvavordečih curkih za-
stojno brizgalo iz vseh vodnjakov in
vodometov. Medicejci so med floren-
tinsko sodrgo razdelili nešteto kolač-
kov in kruhkov; povsod je vladalo ne-
ugnano veselje.

Hkrati z množestvili tujci, ki so
prispele v prestolnico ob Arnu tešit
svojo radovednost, je bil tudi neki be-
neški mestni svetovalec.

Republikanski plemič z Adrije se
pač ni mogel prištejati k povabljenim
gostom, vendar si je pa vseeno želel
zagotoviti lep prostor, da bi lahko na-
tanko videl poročni sprevod. In lep
prostor je bilo tedaj v Florencia zelo,
zelo težko dobiti.

To mu je že v Benetkah delalo skrbi.
Neki trgovski tovariš, ki se je bil prav-
kar vrnil iz Florencia, mu je sicer na-
pisal priporočilo pismo za donno
Bianco Bonaventuri, toda svetova-
lec ni temu pisanju nič posebno zaupa.

»Bianca Bonaventuri?« je pomišljal
v dvomu. »Hm, ali ni to prav tista
Bianca Cappello, ki smo jo pred leti
izobčili iz Benetk, ker jo je neki Flo-
rentinec ugrabil?«

Kogar Benetke izobčijo, tega po-
viša Florencia,« se je glasil nekam
skrivnostni odgovor. »Ljubica medice-
jskega princa Francesca rada odpre
svojemu rojaku vrata v palačo Pitti.
Meni se je prav tako godilo, prijatelj
moj. Svoje blago sem izvrstno in hitro
prodal.«

»V vašem primeru je to razumljive-
še,« je ugovarjal mestni svetovalec,

»toda jaz sem podpisal svoje ime pod
izobčitveno listino.«

»Ako bi le slutili, kako zelo si Bian-
ca Cappello želi miru z nami, ne bi
oklevali,« ga je pomiril prijatelj.

In tako je beneški mestni svetovalec
vseeno prispel k Bianchi s svojo pro-
šnjo. Nekdanja beneška plemkinja ga
je gostoljubno sprejela.

Bianca Cappello je z visokega bal-
kona opazovala neskončni poročni sprev-
vod. Ob njeni strani je stal beneški
mestni svetovalec. Mlade lepote pa
ni veselila pisana pesem barv, ne opojno
veselje razigranih ljudi in tudi ne
rdeči jezdec s širokimi vrvičastimi
klobuki in koketno vihrajočimi škrlat-
nimi perjanicami.

Trobenste so ji donele po ušesih, ce-
sarske, vojvodske in prinčevske tro-
benste. Vse, celo sprevod tujih grofov,
poslanikov in odlikovanih vitezov je
povsod v megli pred njenimi lepimi
očmi.

»Poglejte, signora Bianca, pogledite
vojvodo Cosima na iskren rjavcu,« je
zašepetal beneški svetovalec svoji za-
mišljeni sosedki in porogljivo pristavil:
»Menda ga muči protin, zato mu pač
jeza ne more biti posebno prijetna.«

Na Bianchinem obrazu se ni nič
zgenilo.

Prijahal je prestolonaslednik, ves v
barzunu, satenu in dragocenem krznu;
okrog vratu mu je visela težka zlata
veržica, razkošna oblačila so bila po-
suta z dragimi kamni. Francesco je
vzdignil oči k balkonu in pozdravil.
Bianca je lahko pokimala. Njen ročaj
je videl, kako so se njene sinje oči
napolnile s solzami.

Zdaj pa... zdaj se je sklonila daleč
naprej — Avstrijka...!

Ivana je jezdila na krasnem vrancu.
Dobro je sedela v sedlu. Njena brokat-
na obleka je bila čudovita in brezhib-
na, vojvodska krona, vsa posuta z zla-
tom in dragimi kamni — najlepše
okrasje za razvajene oči — se je zdelo
skoraj pretežka za to drobno glavico.

Pod vsem tem razkošjem je pa plaho
dihalo šibko, bledikasto, osemnajstletno
dekletce in pepelnata barva njenih pla-
vih las ni mogla prav okrasiti njenega
brezbarvnega obličja. Obraz je bil pre-
dolga, brada prekomerna, čelo previs-
ko in nos prezačilen; spodnja ustnica
je — kakor pri vseh Habsburžanih —
štrlela navzven.

Ali si bo to ponižno plavčico, za-
puno bitje moglo priboriti vredno me-
sto med nepregledno množico oholih in
nečimrnih Florentin? Ali bo ta drob-
na, dobrisrčna ženska znala izkoristiti
prednosti svoje politične poroke?

Beneški mestni svetovalec, šegav in
zloben, se je spet sklonil k svoji gosti-
teljici:

»Cesarska visokost si bo morala le-
poto pač še priboriti,« je hudomušno
zašepetal otožni Bianchi.

»Na Italijanskem so vse stvari ne-
koliko drugačne kakor drugje. Naše
solnce tudi najbledejšo polt zlatoruja-
vo obarva. Naše vesele šege izvajajo
tudi najzakrajnejšemu pustežu smeh.
In ako še vse to nič ne pomaga, ima-
mo najspretnije umetnike, ki umejo
še tako dolgočasen klasičen profil z
ljubkim smehljajem okrog ustnic spre-
meniti v živahen, razigran obrazek —
seveda samo v marmornu. Kaj menite
vi, signora Bianca?«

Bianca se je ozrla v svojega soseda
z zagonetnim, hvaležnim pogledom.
Srečno se je nasmehnila.

Njen ročaj se je začudil. Ta ženska
si je svoje stvari čisto v svesti, vsaj
zdelo se mu je tako. Druga bi že
zdavnaj sklonila glavo in priznala:

»Zaigrala sem.«

Se bolj se je pa čudil, ko ga je
Bianca pripeljala v palačo Pitti, kjer
je bila slavnostna poročna večerja.

Vse do ceste so držale pestro izve-
zene dragocene bizantinske preproge
in večno zelenje baržunasto temnih
tis se je bohotilo vse do slavnostne
dvorane, kjer so na stenah visele pi-
sane preproge z grbi vseh zbranih
grofov in plemičev.

Kdo naj popiše slavnostno okrašene
mize in dvorane, dragoceno zlato in
srebrno posodje, kristalne vrče in
čase in razkošne lestence s tisoči in
tisoči veselo plapolajočimi svečami?
Najprej je prišlo na mizo najmanj dva
tuceta najfinjših mesnih jedi, toda
gostje so le skromno zajemali, kajti
vedeli so da ne bodo množestvilne
slastičice nič slabše od mesa.

Kraljica te slavnosti je bila nadvo-
dinja Ivana Avstrijka. Toda, ali
je bilo to blede, skromno, šibko bitje
s težko nadvojvodsko krono na brez-
barvnih laseh res prava kraljica opoj-
nega večera?

Ivana je sedela sredi poročne mize,
desno ob njej njen mož don Francesco
de Medici, ob njeni levici pa stari voj-
voda Cosimo, ves sitoč od sreče in
zadovoljstva. In ali ni bila Ivana sa-
mo kakor drobna, neznatna zvezdica,
ki se skuša s svojim medlim sijem
preiriti v osrednje, ki na zmerom
znova zdrkne iz jarke svetlobe drugih
zvezd v svoje skromno, temno ozadje?

Ali je ni čisto zatemnila mlada,
prekrasna ženska, ki je v sosednji
sobi kakor prava gospodarica zaba-
vala svoje goste? Okrog njene mize
se sicer niso gnetli tuji grofje in po-
slaniki, zelo so se pa zgrinjali okrog
nje vsi mladi florentinski plemiči in
odličniki. Bila je oblečena v dragoceno

Vsak
nima toliko denarja,
da more potovati v
kopališče

Toda vsakdo
bi moral dati za zdravje letno
100 — 150 dinarjev in piti mesec
dni mesto druge vode samo našo
znamenito:

Radenski zdravilni vrelec
onega z rdečimi srci iz
Radenskega zdravilnega
kopališča Slatina Radenci
(pri Mariboru)

Zahtevajte gratis prospekt!

svilo in baržun, vsa posuta s svetlini,
dragimi kamni, ogrnjena v prozorno,
lahno tenčico, ki se je kakor nežna
megla vila okrog njene zrele lepote;
na glavi, v zlatih kodrih je pa tičal
dragocen diadem, ki ga je nosila po-
nosno in dostojanstveno, kakor da bi
bila ona prava grofica.

V zabavo visoke družbe so prire-
dili v slavnostni dvorani ples. Spet so
se morali točaji in ključarji umakniti
in nešteto služabnikov je pričelo ure-
jati prostor za predstavo. Zdajci je
stopil pred visoko mladoporočenca in
pred vojvodo Cosima možak v staro-
davnih obleki — dvorni obrednik; glo-
boko se je priklonil, potlej je pa tri-
krat udaril s svojo pisano palico po
tleh.

Vsi so v napetem pričakovanju zrl
v vrata. Naposled so se odprla in v
dvorano so stopili trije vitki mlade-
niči, trije florentinski plemiči v špan-
ski dvorni noši.

Ustavili so se tik pred vratmi, rav-
ni ko sveče in mirni ko kamen. Za-
donela je trobenta. Stekli so nekaj
korakov naprej.

Na pragu je pa stala v baržunu in
svili, v žipkah in naborkih, mlada,
čudovito lepa ženska.

Bianca Cappello!

(Dalje prihodnjič)

Brezimno pismo

Madžarski napisal Aladar Laszlo

Irena je sprejela Olgo z objokanimi
očmi.

»Kaj se je vendar zgodilo?« je v
skrbih vprašala prijateljica.

»Nič... nič...«

»Saj se ti vendar pozna, da si jo-
kala... Oči linaš rdeče, nos zabrekel,
rdečilo zbrisanost...«

»Motiš se...« je negotovo rekla Irena.

»Zelo žalostno, če meni, svoji naj-
boljši prijateljici ne zaupaš...« je uža-
ljeno menila Olga. »V tem je med
nama razlika. Jaz bi pred vsem tebi
razkrila svoje srce.«

»Saj ni vredno o tem govoriti...
Razburila sem se zaradi neke neum-
nosti...«

»To že ne bo držalo,« je ugovarjala
Olga. »Zaradi neumnosti že nisi jo-
kala...«

»Morebiti izraz ni bil ravno pravi...«
je skušala Irena stvar pojasniti, »če
bi bil pravi, potem ne bi bila to no-
bena neumnost... Mislim pa, da to ni
res... Pustiva rajši vse to... Kako je
bilo kaj večerj pri bridu?«

Olga pa ni hotela, da bi stvar kre-
nila na stranski tir. Vse križem je
začela spraševati prijateljico, dokler je
ni spravila v zadrego.

»Prepir s služkinjo?«

»Ne!«

»Denarne razmere?«

»Ne!«

»Tašča?«

»Ne! Prosim te, pustiva to...«

»Tvoj mož?«

Irena, ki se je vse dotlej pogumno
držala, je spet udarila v jok.

»Skratka, tvoj mož! Kaj se je zgo-
dilo? Ali sta se sprla?«

Irena je priznala med solzami:

»Ta podlež! Vara me...«

Olga je začudeno pogledala svoje
obupano prijateljico.

»Kako to veš?«

»Dobila sem brezimno pismo...«

Olga je skočila izza mize in je stro-
go rekla prijateljici:

»In ti verjameš brezimnim pismom?«

Sram te bodi! To grdobijo so si iz-
mislili hudobni in zlobni ljudje, da bi
razdrli zakone, da bi dobri prijatelji
našočvali drugo proti drugi, da bi po-

(Nadaljevanje na 8. strani)

Veliko Tednikovo nagradno tekmovanje

V božični številki »Družinskega
tednika« smo prinesli podroben po-
pis našega novega nagradnega tek-
movanja. Vse pogoje boste torej
našli v omenjeni številki, kupone
bomo pa natisnili v vsaki številki,
tako dolgo, dokler bo tekmovanje
trajalo. Ker mora vsakdo imeti vse
kupone, priporočamo, da list hrani-
te in da si ga vnaprej zagoto-
vite pri svojem stalnem prodaj-
alcu. Nagrade za naše tekmo-
vanje so te:

1. nagrada: 500 dinarjev v gotovini.
2. nagrada: komplet enojni servis za šest
oseb, izdelan iz prvostanskega inozemskega
porcelana in obrobljen z zlatim robom (26 ko-
sov). — Servis je podarila za naše naročnike
veleblagovnica Kastner in Ohler v Zagrebu.
Vrednost 350 din.
3. nagrada: vrtna garnitura iz dveh fe-
tojev in mize. Vrednost iz najboljšega lesa.
Vrednost 350 din. — Garnitura je našim čita-
teljem podarila tovarna stolov in parketov
Remec & Co v Kamniku.
4. nagrada: Na okvir šivani, lakasti ali
boki, črni ali rjavi moški čevlji, najnovejši
model za 160 din. Srečni nagradenec si jih bo
lahko izbral po svojem osebem okusu. Poklon
jug. tovarne Bafa iz Borova.
5. nagrada: 50 rezil za britje. Victoria
Extra, vrednost 150 din. Podarila jih je našim
čitateljem tovarna »Ostrica«, trgovina s fi-
nim jeklenim blagom in brusilnica v Zagrebu.
Ilica 38.
6. nagrada: kompleten pribor za britje v
britviljo, jermenom za brušenje rezila, milom,

galunom in čopičem. Vse v lepi, lakirani le-
seni skrinjici. Vrednost 150 din. — Pribor za
britje je našim čitateljem podarila tovarna
»Ostrica«, trgovina s finim jeklenim blagom in
brusilnica v Zagrebu, Ilica br. 38.

7. nagrada: Najfinjši ženski čevlji iz se-
miša, izdelani po najnovejšem modelu, udob-
ni in elegantni za 140. Poklon jug. to-
varne Bafa iz Borova.

8. nagrada: platnena jedilna garnitura za
šest oseb v velikosti 140x140 cm, azurirana,
s šestimi namiznimi prtiči v velikosti 65x65
centimetrov. Vrednost 140 din. Našim čita-
teljem jo je podarila veleblagovnica Kastner in
Ohler v Zagrebu.

9. nagrada: Ljubki in elegantni ženski čev-
lji iz najfinjšega laka za 120 din. Poklon
tovarne Bafa iz Borova.

10. nagrada: kompletan pribor za britje s
pripravo »Gillette« a tremi britvicami, čopi-
čem in milom, vse v lepi, leseni škatlici z
ogledalom. Vrednost 100 din. — Britski pri-
bor je našim čitateljem podarila tovarna
»Ostrica«, trgovina s finim jeklenim blagom in
brusilnica v Zagrebu, Ilica 38.

11. do 16. nagrada (6 nagrad): Zbirka Si-
stomovih preparatov za nego zob: pasta vo-
da Sistem, higijenska zobna ščetka Sistem,
radioaktivna zobna pasta Sistem, antiseptična
zobna pasta Sistem in medikamentozna zob-
na pasta Sistem. Vsaka nagrada v vrednosti
102 din. — Skupaj 610 din.

17. nagrada: fotografski aparat »Agfa« Ca-
det, vrednost 75 din. Podarila ga je našim
čitateljem specialna foto-trgovina in parfume-
rija Joško Smuc, Ljubljana, Selenburgova 6.

18. nagrada: tri fototke z modernim pi-
sanim robom v velikosti 4x11,5 cm in fotirasta
vredna za umivanje. Skupna vrednost 63,50
dinarjev. Darovala veleblagovnica Kastner in
Ohler, Zagreb.

Naša nova nagrada:

prekrasno nalivno pero trdke »RADIOVAL«

Našim čitateljem lahko sporoči-
mo veselo novico, da je trdka
»Radioval«, Ljubljana, Dalmatino-
va 13, prispevala k našemu na-
gradnemu tekmovanju prekrasno
darilo v obliki »Parkerjevega« na-
livnega peresa. Nalivno pero je iz-

delek svetovno znane tovarne Geo.
S. Farker, Canada; to pero bo
srečni nagradenec lahko uporabljal
vse življenje, kajti držalo peresa
je nezlomljivo, pero samo je pa iz
štirinajstkaratnega zlata z iridije-

vo konico. Nalivno pero je ročno
delo najmodernejših oblik.

Z dodatkom novih nagrad si
»Družinski tednik« pridrži pravice
do spremembe vrstnega reda vseh
nagrad.

SISTOM
PASTA
ZA ZOB

Po
priporočilu
naših zoboz-
dravnikov

Dobi se povsod!

Oj, ta nečimernost!

Na splošno se zdi, da je nečimernost najzgodnejše tistje na svetu. Nasprotno preprostem in skromnemu človeku, ki ga hvala in pohvala skoraj spravi v zadrego, se nečimerni človek v hvalisanju in čaščenju počuti kakor riba v vodi. Hvala, časti, uspehi dvignejo takšnega človeka visoko nad njegove bližnje, okrepijo mu ponos in voljo do dela in dvignejo njegovo samozavest. Tako je videti na zunaj, kajti nečimernost se prijetno ziblje v lastni in tuji hvali in ker ga njegovi pametnejši znanci nočejo žaliti, mu nehoti izkazujejo še več naklonjenosti kakor njegovim skromnim tovaršem.

Do tod je videti vse lepo in prav, v resnici je pa nekoliko drugače. Skoraj vsak nečimerni in nič manj sleherni nečimerni trpi na skrivnem hude muke. Muke, ki jih skromen človek menda sploh ne pozna in ki jih bridkost in jedkost niti izmeriti ne more. Nečimernost si ni nikoli čisto v svesti, nikoli ni čisto svobodni in mirni. Živi v morčiji odvisnosti od svojih bližnjih in od njihovega mnenja. Neznatna, morda čisto nedolžna kritika utegne nečimernu ali nečimernu živo zadeti, tako da se jima zazdi življenje mračno in ne-hvaležno.

Včasih pa niti ni treba kritike ali opomina, dovolj je, da se nečimernu kakšna stvar ponesreči, da se mu kdo nič hudega ne sluteč postavi po robu, da uboga nečimernica kakšni nalogi ni kos — in že je nesreča tu! Navadno drugi poraza niti ne opazijo, kajti nečimernost ljudi ne jemljejo tako resno, toda nečimernost so ranjeni v dno srca. Ranjena pa ni samo njihovo srce, ranjena je predvsem njihova preobčutljiva nečimernost, ki kajpak s ponosom nima ničesar skupnega.

Nihče pa ne ve za skrivne jedke muke, za očitke in dvoje, ki trpinčijo takšne na videz tako srečne ljudi. In v tem je tudi vsa tragika: s svojo nečimernostjo, s svojo častihlepnostjo si takšen človek zagradil sleherno pot k pravemu uspehu. Že v začetku svoje življenjske poti nečimernost okleva, je pretiran čuječ, preži na vsako malenkost in prav zato za velikopotezne stvari ni zrel.

Ako je nečimernost nesrečna pojava, je pa nečimernica pogosto kar neznosna. Nečimernost se samo navznoter važnega dela, »si kadi«, pravimo po domače, na zunanjo je pa vsaj na videz skromen in preprost. Sicer žen-

skam očitačo zvitost, toda v tem primeru najbrže Adami prekašajo sodobne Evine hčerke. Moški ima rad, da ga ljudje imajo za resnega človeka, in zato moški le redko zaide v pretiranost.

Drugače je z ženskami. Ženska podzavestno občuti potrebo, da bi dala duška svoji nečimernosti tudi navzven, in tako utegnemo uganiti, zakaj nekatere ženske tako vneto in verno posnemajo vse modne norosti. Izmed tisoč naličkanih in naličkanih žensk samo ena ni nečimerna, in ta samo zato ne, ker je neumna in nima okusa. Mislite, da ženske ne vedo, kaj je lepo in kaj ne? O, še pre-dobro, toda dobro tudi vedo, da je prava lepota pogosto preprosta, enostavna in skromna, tako skromna, da jo včasih utegnemo celo prezreti. In tega se nečimernica tako silno boji!

Na žalost in v jezo vsem nečimernicam naj povem, da z nečimernostjo, s pretiravanjem v gojenju svoje lepote in svojih »dobrih« lastnosti ne bodo ničesar dosegle. Nečimernice se vsa-kdo boji; boji se je lastni mož, ker mu tako igraje prazni žep za enodnevne modne muke, boji se je gospodar v službi, ker je ne sme pokazati in ne opomniti, boje se je tovaršice, ker ne morejo odkrito govoriti z njo, in boje se je otroci, ker ne vedo, s kakšno nedolžno besedico se utegnejo zameriti svoji muhasti mami.

Bolj kakor mislimo, je nečimernost grda, zoprna in nepotrebna lastnost. In zato jo moramo tudi po svojih močeh zatirati. Zatirati v otroku, ki se še skoraj nevede postavlja s svojim očetom ali s svojo mamo, ali s svojo novo obleko, zatirati pa tudi v nas samih.

»Baha se s pavjim perjem«, pravimo o nečimernu, in ne zaman. Nečimernost navadno ni ponosen na svoje znanje, na svojo pamet ali na svoje dobre lastnosti, temveč je ponosen samo na tisto, kar si je po sreči bogve kje in kako pridobil. Ponosen je na svoje ime, ki ga je podedoval po starših, na svoje imetje, ki ga je, recimo, zadel na srečolovu, ponosen je na svojo lepoto, ki je pogosto sploh ni, skratka ponosen je na stvari, ki niso njegove ali jih pa sploh ni.

Nečimernost, preveznost, domišljavost, vse to gre v isti koš, in vsega tega se moramo otresti, ako hočemo nastopiti pot navzgor. Kajti za pot navzgor moramo biti resni in — kritični.

Saška.

Naše tekmovalje

»Pametna ideja«, sem zamrmrala, ko sem prečitala razpis našega natečaja, »toda upaj, dekle, da boš imela ti nekoč več ko teh bore 1200 dinarjev.« »Le glej, da ne bo še manj,« me je smeje se opomnila mama in s tem je bil pogovor o razpisu končan. Naj vam povem, kako sem prišla do tega, da vam vseeno pošiljam svoj prispevek.

Pred 14 dnevi mi je zbolela mama, odpeljali so jo v bolnišnico, jaz pa moram, v kolikor mi čas dopušča, ker presedim 8 ur na dan v pisarni, voditi gospodinjstvo. In nešteto krat se je zgodilo, da sem vzklila: »Oh, kako gre denar, saj kar polzi iz denarnice! Kako bi si neki vse uredila, ko bi imela 1200 dinarjev na mesec?« Tako malo je to, pa čeprav samo za dve osebi. V takšnem primeru bi se poročila samo, če bi zaročenec značal prav dobro poznati. V zakonu, kjer vlada duševna harmonija nad ljubeznijo, ali bolje nad strastjo, kjer zakonca poznata svoje napake in jih drug drugemu odpustata in se skrušata svojih odvaditi, ne bo nikoli prišlo zaradi denarja do prepira. Tam pa, kjer mož in žena ne poznata svojih značajev, kjer se ne potrudi, da bi morebitne nestrpnosti in nevolje že v kalu zatrla, nastane lahko pravec pekel. Kajti pri takih dogodkih je treba složno varčevati in potrpeti.

Zdaj vam pa bom popisala, kako bi si uredila dom in življenje, če bi imela samo 1200 dinarjev mesečnih dohodkov. Velike važnosti je najprej stanovanje. Ni treba, da je v centru mesta, da je veliko in razkošno opremljeno. O ne! Jaz bi stanovala rajši na periferiji mesta, zadostovalo bi pa kuhinja, spalnica, kopalnica in morda še majhna shramba, stranišče in pred-sobje. Seveda bi se morala najbrže tej ali oni pritlikavi odgovoriti, a kopalnice ne bi tako zlahko pogrešila, kajti higiena je temelj zdravlja.

Glede opreme stanovanja velja: malo okusa, malo dobre volje in ljubezni do dela, pa bo tvoj domek prijeten. Saj ni treba dragih prtov, preprog, slik, kipov i. dr., saj so lepa ročna dela prav tako na mestu in tudi za majhen denar si lahko kupiš kak lep okras.

Važen činitelj v družinskem življenju je tudi prehrana. Prednost bi dajala sočivju, zelenjavi, sadju, mleku in šele potem bi prišlo na vrsto meso. V trgovini, kjer bi kupovala, ži-

vila, ne bi nikdar kupila najslabših, pa tudi ne najboljših izdelkov. Veljalo bi pravilo: srednja pot najboljša pot. Še tako preprosto kosilo bo prav gotovo dobro teknilo, če bo miza pogrnjena z belim, čistim prtom in če bo na njej sopek cvetice.

Veliko dam na obleke, seveda moraš tudi tukaj »znati«. Moja prijateljica izda za obleke še enkrat toliko kakor jaz, pa so vendar moje obleke boljše kakovosti in okusnejše od njenih. Glede obutve je isto. Kadar kupuje čevlje, kupi vedno ceneje in se potem jezi, da ne obdrže oblike in se kmalu strgajo. Kadar si jaz kupujem čevlje, ne gledam toliko na tistih par dinarjev kakor na kvaliteto, na barvo in obliko ter si jih prav preudarno izberem, da niso samo za eno priliko in za k eni obleki ali plašču; in verjemite mi, da sem bila še vedno na boljšem ko ona. Potem pa še malo nege, tistih par dinarjev za primerno kopto se tudi še najde in čevlji obdrže prvotno lepo obliko in se tudi tako hitro ne raztrgajo. Za obleke bi kupila za doma rajši poceni pralno blago in izbrala preprosto krojo, zraven pa še eno ali pa dve pralni garnituri, mislim namreč ovratnik, manšete ali kaj silonega. Za na cesto mora biti seveda blago boljše, pa ne toliko zaradi trpežnosti kakor zato, da se ne mečka, da lepo pade in se lepo oprime telesa, poleg tega bi tudi vedno gledala na to, da bi se obleka dala pozneje preurediti.

Glede kurjave in razsvetljave menim, da je vsaka pretirana štednja odveč. Poleti tako ne porabiš dovolj kurjave, kosilo je hitro gotovo, večerja je pa lahko tudi mrzla, če pa greš zvečer na izprehod, namesto da bi čepela v stanovanju, je to le v korist tvojemu zdravju in razpoloženju. Nekaj drugega je seveda jeseni in pozimi. Moj domček bo moral biti prijetno topel in razsvetljen, da ne bo mož bežal drugam, namesto, da bi se že vnaprej veselil prijetnih uric doma.

Bolj ko pri kateri drugi stvari se je treba glede zabave prilagoditi dohodkom in večkrat celo združiti prijatelje s koristnim. Mar ni tudi to zabava, če sedeš na divan, zaigraš na kitaro in zapoješ, se šališ in pripoveduješ dnevnice novice ali pa če greš na sprehod? Mislim, da je. Seveda bi si tu pa tam privoščila tudi kino, gledališče ali pa celo ples, toda ka-

kor sem že prej omenila, v skladu z dohodki. Glavno je, da je človek optimist in vedre narave, pa so smeh, dobra volja in veselje kmalu tu.

»Življenje naj bode ti delaven dan...« pravi pesnik; zato naj vam še povem, kako si jaz predstavljam takšen delaven dan. Zjutraj bi vstala in skuhala zajtrk. Ko bi mož odšel v službo, bi hitro spravila kuhinjo v red in šla na trg nakupovat, ker mislim, da ne more biti nič zoprnejšega od zavesti, da se boš po nakupovanju vrnila v razmetano kuhinjo in morala šele pospravljati. Potem bi pospravila spalnico in druge prostore, skuhala in ko bi prišel mož domov, bi ga že čakalo kosilo in pospravljen domek. Po kosilu bi kakšne pol ure leže čitala, potem pa pospravila, česar nisem utegnila dopoldne, krpala itd. Prala bi vsakih 14 dni ali pa vsak teden, da bi se mi ne nabralo preveč; ribanje, likanje in loščenje parketa, snajenje kljuk in vodovoda bi pa razdelila taklo, da bi vsak dan opravila nekaj in imela še vseeno čas za kakšen sprehod ali obisk.

Pa še nekaj! S soseditimi strankami bi bila prijazna, občevala bi pa z njimi le toliko, kolikor bi bilo neob-

hodno potrebno, rajši bi si obdržala stare znanje in prijatelje. Zlasti bi gledala na to, da bi imela doma vse pri roki in ne bi hodila zmerom na posodo k sosedom, pa tudi opravljanja in obiranja ljudi se ne bi udeležila.

Tako bi si jaz uredila življenje. Kakor vam bodo mnoge gospe pisale iz lastne izkušnje, tudi moji načrti niso iz trte izviti. Čeprav sem stara šele 17 let, se resnosti življenja prav dobro zavedam in vem, kaj smem pričakovati od njega. Poleg tega sem imela priložnost, opazovati mnogo družin in dobro vem, kaj bi lahko sama vpeljala v svojem lastnem domu in kaj bi bilo napačno. Mnoge žene so pri delu umazane, razkuštrane, negovane in celo raztrgane, potem se pa čudijo, da se jim moške odtu-jejo. Tudi delavna žena je lahko negovana, in sicer brez posebnih stroškov. Malo kreme, morda malo pudra, sem pa tja tudi malo rdečila, pri pomivanju posode, pranju in ribanju pa gumijaste rokavice za 10 ali 18 dinarjev in vedno boste negovani.

Takšni so moji načrti — kako še bo, bo pa pokazala prihodnost.

S. R.

Živo srebro pada...

Ej, kako mraz nam je, kako radi se stiskamo okrog peči in kako skrbno se zavijamo v volnene plašče in jopice! Zdaj so menda zadovoljne vse tiste, ki so ubogale moj nasvet in so si spletle na zimo kaj toplega. In ker ta strupeni mraz nikakor noče prav popustiti, sem se odločila, da bom popisala še dve topli volneni jopici, ki bosta našim deset- in dvajsetletnim obdarovankam menda prav dobro došli.

Prva, nekoliko daljša jopica, je posebno pripravna za osemletno dekletce, ki svoje obleke na veliko mamino žalost tako hitro »uraste«. Ta jopica bo za zlat sicer nekoliko dolga, pozneje bo pa ravno pravšnja. Svojo nalogo bo vsekako čisto odelužila, saj bo zdaj prijetno topla tudi čez boke in bo iz — dobre volne — ostala še več let čedna in dovolj velika. Da ne

kav nasnuj 30 petelj in pleti po kroju, za našte žepke pa nasnuj 18 petelj in pleti 11 cm. Barzun prišij na pleteno podlago; tako na ovratniku kakor tudi pri žepkih. Ovratnik pleteš vodoravno, tako da nasnuješ najprej 68 petelj, potlej pa primerno širiš z dodajanjem petelj na obeh straneh.

Kratka jopica za 10letno dekletce je hkrati praktična, lepa in moderna. Prednji del te jopice je spleten v svetli barvi, rokavi in hrbet pa v temnejši osnovni barvi. S tem dosežemo neverjetno prijeten in aparten učinek, hkrati smo si pa tudi lahko v svesti, da se otrok takšne jopice ne bo zlepa naveličal.

Tudi to jopico bo lahko spletla svoji hčerki vsaka začetnica, saj ima spodaj narisani natančen kroj s točnimi merami in saj je tudi ta vzorec silno lahak. Ovratnik in rob ob živolku

Dve ljubki pleteni moderni jopici za osem- in desetletno dekletce. Prvo bo lahko nosila tudi spomladi in jeseni namesto plašča.

bo preveč enolična, jo bomo okrasile z barzonom pri ovratniku in ob obeh žepkih.

Za to jopico potrebuješ 400 do 450 gramov precej debele volne, na primer volno »Treh tekačev«, volno »Angelos«, ali kaj podobnega. Seveda potrebuješ tudi primerno debele igle (3½ mm), ostanek baržuna v temnejši barvi, kakor je jopica. Ker je vzorec otročje lahek — pletemo ga samo v desnih petljah, v prvi vrsti same desne, v drugi pa samo leve — vam bom navedla samo nekaj glavnih mer. Za hrbet nasnuj 66 petelj, seveda potlej še dodajaj po kroju, dokler ne dobiš lepe oblike. Za desno polovico prednjega dela nasnuj pa 45 petelj in spet pleti točno po kroju. Za ro-

sta spletena v tako imenovanem rob-zonom vzorec dveh levih, dveh desnih petelj, život in rokavi so pa spet spleteni v samih desnih petljah, tako da je prva vrsta iz samih desnih, druga pa iz samih levih petelj. Na lice so pa videti vse petlje desne.

Ti dve jopici, posebno pa druga, imata zato tako preproste vzorce, ker sta že v barvah dovolj pestri. Drugo jopico si bo morda zaželela tudi kakšna odrasla čitateljica, posebno, ker ve, kako moderne so letos takšne dvobarvne jopice.

Za dvobarvno jopico potrebuješ 450 gramov volne ali 8 pramenov. Za prednji del potrebuješ tri pramene, za rokave in zadnji del pa pet pramenov. Volna naj bo srednje debela,

Če te draži v sapniku,
Če te grozni kašelj davi,

Vzemi **Bonboni** to bon-
bon je!

Bonbon proti kašlju pravi!

na primer »Delicata«, »Pingvine« itd.; igle naj bodo debele po 2½ mm. Za prednji del nasnuješ 80 petelj in pleteš 10 cm v rob-zonom vzorec, potlej pa oblikuješ delo natanko po kroju; temno prog, ki teče po sredi prednjika, vpletaš hkrati, ko pleteš s svetlo volno, seveda tako, da nitko kar pustiš teči. Temna prog je lahko širja ali ožja, to prepušчам tvojemu okusu.

Za hrbet nasnuješ 74 petelj in pleteš po kroju, za rokave pa 45 petelj. Ko končaš jopico, narediš monogram iz usnja ali baržuna in ga prišiješ tik pod ovratnik.

Izberi polne, nasičene barve, na primer temnorjavo in opekastordečo,

Redna stolica
Ecopilula
Oglas reg. 5 Br. 31430 dne 24. XII. 1935.

temnomodro in sivo, ali rdečo in modro. Ako pleteš za otroke, te prosim, nikar ne misli samo na praktičnost, temveč tudi na lepoto in veselje. Enolične sive jopice ne bo noben otrok vesel; rdeča, modra ali zelena, to so barve za rožnata otroška lica! S--a

Naša kuhinja

KAJ BO TA TEDEN NA MIZI?

Četrtek: Juha iz divjačine*, čebulna omaka, krompirjev pire, kompot. — Zvečer: Pečenice z zeljem.

Petek: Goveja juha z vlivanci, kuhano korenje, pražen krompir, govedina. — Zvečer: Goveji golaž s krompirjevim cmoki.

Sobota: Ravioli**, ohrovi v omaki, krompir v koščkih, kuhana govedina in telečje kosti. — Zvečer: Vampi s parmskim sirom.

Nedelja: Zelenjavna juha, zajec***, pražen krompir, francoska solata. — Zvečer: Krompirjev pire in hrenovke z gorčico.

Ponedeljek: Goveja juha z rižem, dunajski zrezek s solato, pražen krompir. — Zvečer: Obara iz piščanca, brabantske rezine.

Torek: Porova juha, sladka repa s krompirjevim pirejem, palačinke. — Zvečer: Paprična omaka s krompirjevim cmoki.

Sreda: Fižol in zelje, jabolčna pita. — Zvečer: Pražene hrenovke in ruska solata.

Pojasnila

* Juha iz divjačine: Iz kosti in ostankov divjačine lahko pripraviš zelo okusno juho; kosti stoli in jih na vroči masti z zelenjavo in čebulo vred praži, potem jih pa v vodi pokuhaj. Zdaj pripravi iz moke in presnega masla obaro, dobro pokuhaj, precedi skozi sito, začni s soljo in poprom in na koncu pridaj še kozareček portekave vina ali pa navadnega rdečega evička, ki si ga lahko osladkala. K juhi ponudi prepečenčeve rezine.

** Ravioli: Iz ¼ kg moke, 1 jajca, 1 kozarca mlačne vode, 1 žlice soli in olja naredi vlečno testo, ga zvaljaj in razdeli v dva dela. Na prvi del testa polagaj sem in tja z žlico kupčke pikantnega nadeva, pokrij z drugim delom, dobro stlači in izreži vrečice. Preden pričneš polagati nadev, namaži testo z beljakom. Na d v: dobro sesekljaj ostanke mesa, dodaj nekaj slanice, 2 do 3 kapre, eno sardelo in 1 rumenjak. Ravioli (po naše: italijanske mesne vrečice) kuhaj 1 minuto v vreli vodi, potlej pa še 10 minut v vroči, a ne vreli vodi pokuhaj.

*** Zajec na meščanski način: Porabno je: vrat, prsi, sree, vranica, pljuča in tudi kri; meso in notranjost prsi lepo umij, nareži v enako velike kose in postavi na hladno. Kri zmešaj z nekaj kisa, dobro vmešaj, potem pa precedi skozi zelo tenko sito, ker so v krvi čisto še dilačice. Zarumeni potlej na masti na koščke narezano čebulo, pridaj zajca, še 8 do 10 zrnc popra ½ lovorjevega lista, nekaj timiana in tako dolgo duši, dokler se vsa voda ne poduši in dokler ne ostane sama mast. Podmeti z eno ali dvema žlicama moke in duši še tako dolgo, dokler ni meso čisto mehko. Zajca vzemi polje ven, omako precedi, spet dobro segrej in tik pred serviranjem zalij s krvjo. Potlej hitro še pridaj meso, še enkrat pokuhaj in nesi na mizo s cmoki ali avajiki.

Otroške vozčke
in igrače, šivalne stroje
kupite po ugodnih cenah pri
S. REBOLJ & DRUG
Ljubljana, Gosposvetska c. 13

TEDNIKOV TEDENSKI LEKSIKON

Teruel

Aragonsko mesto, ki je zadnje tedne terjalo toliko žrtve in pri republikancih in pri upornikih, ima precej razgibano zgodovino. Po sodbi arheologov so mesto ustanovili že Feničani; Rimljani so ga pozneje krstili na ime Turbulu. V srednjem veku so ga razdeljali Mavri in ga je šele Alfonz II. Aragonski leta 1171. spet sezidal. Kakšnih 200 let nato je mesto zavzel Peter Kastilski in ga oplenil.

Teruel je (bolje: je bilo) ljubko staro mesto, kakšnih 1000 m nad Guadalaviarjem, šteje 12.000 prebivalcev in je glavno mesto pokrajine istega imena. Staro, s stolpiči posejano obzidje spominja na preteklost, prav tako 300 let stari vodovod (delo nekoga Francoza) in lepa katedrala iz 16. stoletja. V cerkvi San Pedro počivata mumiji znamenitih »teruelskih ljubimcev«, Izabele Segurske in Juana de Marcella, ki sta umrla od bolesti nad ločitvijo in so ju pokopali v skupnem grobu. To se pravi, vse te znamenitosti je Teruel še pred kratkim imel; kaj je danes od njih ostalo, ne vemo.

Van Zeeland

Ime bivšega belgijskega ministrskega predsednika Pavla van Zeelanda se je te dni po daljšem presledku vnovič pojavilo v časopisu, in sicer ob smrti židovskega velesleparja Julija Barmata.

Van Zeeland ima danes šele 44 let. V politiko je prišel preko gospodarstva. Študiral je v Belgiji in Ameriki, napredoval v belgijski narodni banki kaj hitro do podguvernerja, zastopal svojo domovino na mnogih gospodarskih konferencah, stopil leta 1934. prvič v vlado — takrat še brez portfelja — in postal leta 1935. predsednik belgijske vlade. To je ostal celi dve leti in pol; nekaj časa je vodil zavezanje še zunanje ministrstvo. Njegovemu velikemu osebnemu ugledu se ima Degrelle, voditelj belgijskih fašistov (reksistov), zahvaliti, da je lani pri parlamentarnih volitvah tako klavrnno pogorel. Drugo pomembno Zeelandovo delo je bila sklenitev prijateljske pogodbe z Nemčijo in v zvezi s tem oddalitev Belgije od Zveze narodov in zahodnih velesil. Van Zeeland je moral odstojiti zaradi Barmatovega škandala, čeprav je bil ves svet prepričan, da je prišel po nedolžnem v afero. (Gl. o tem tudi »Širom po svet« na 3. strani.)

Aprila 1937 je van Zeeland mnogo potoval po tujih državah, da zbere gradivo za svetovno gospodarsko konferenco, ki se je zanj zavzemal njegov vladar Leopold. Hkratu se je s tem odzval tudi francosko-angleskemu vabilu, naj prouči možnosti zboljšanja mednarodne trgovine. Sled njegovih potovanj in študij je tako imenovani »Van Zeelandov načrt«, ki ga je te dni predložil angleški vladi.

Gvatemala

H glasovom o vojaški vstaji proti diktatorju Ubicu.

Gvatemala je gorata država v Srednji Ameriki z 2½ milijona prebivalcev (večidel Indijancev in mešanec). Republika meri 109.720 km² in slovi po pogostih potresih in mnogih ognjenikih. Izvaža kavo, banane, sladkor, koruzo, kavčuk, fižol. Gvatemala je postala samostojna 1.1839. od leta 1871—1885. ji je vladal diktator Barrios, septembra 1921. se je pa združila s Hondurasom in San Salvadorjem v zvezno republiko. Od leta 1931. ji vlada diktatorski predsednik, general Jorge Ubico, izvoljen do leta 1938. Glavno mesto Gvatemala šteje 160.000 prebivalcev.

V novejšem času živi republika v tesnih stikih z Nemčijo in Italijo; pred kratkim je stopila iz Zveze narodov. Gvatemala je bila ena izmed prvih držav, ki je priznala generala Franca.

General Ubico je nekoliko podoben velikemu Korzičanu in se tudi sam rad imenuje gvatemalskega Napoleona. Njegov režim ne pozna šale. V vsej Srednji Ameriki ga menda ni moza, ki bi bil tako malo nagnjen h kompromisom in kupčiji. Ko je postal predsednik republike, je bilo prvo, da si je dal za 100% zvišati plačo. »Če se mi pa zdaj kdo upa priti in mi predlagati udeležbo pri kakšni kupčiji,« je izjavil nato, »ga dam brez razsodbe ustreliti.«

Avto izpodriva konja

Neka stranka pride v mesnico in vsa ogorčena zažene na pulit kosček gumi. »To je pa že od sila,« zakliče v sveji jezi, »vidite, prav tale kosček avtomobilskega obroča sem našla v vaši klobasi!«

»Kaj hočemo, ljuba gospa!« zmigne ravnodušno prodajalec z rameni, »je že tako, da avto povsod konja izpodriva, prav povsod...«

Problemi našega časa

Ritmi v zgodovini

Skrivnostno razdobje 539 let in njegovih mnogokratnikov

Po raznih zanimivih študijah, ki so v zadnjem času izšle o ritmi v poeziji, umetnosti in naravi, se nam menda ne bo nič manj važna zdel študija francoskega inženirja Gastona Georgela o ritmi v zgodovini. Svetovni zgodovinarji ne bodo nemalo preseñeni, kajti ta študija jim sicer ne navaja novih, doslej neznanih dogodkov in zgodovinskih dejstev, pač pa nenavadno zanimive ugotovitve — ugotovitve, ki menda doslej še nikomur niso prišle na um. Po študiji inženirja Georgela se zdi, da vodi vse človeštvo in vsa zgodovinska dejanja in nehanja nekakšen grandiozen cikel.

Da se boste bolje spoznali v tem, kar vam mislimo povedati, naj vam najprej navedemo nekaj števil in nekaj letnic.

Avtor trdi, da obstoji v zgodovini ciklus 2.156 let, ki se razdeli v štiri razdobja po 539 let. Primerjajmo za poskus grško in francosko civilizacijo, grško za Perikleja in francosko za Ludovika XIV., in spet antično za Aleksandra Velikega in francosko za Napoleona I. Opazili bomo neko sorodnost med grško-rimsko antiko in srednjim vekom in celo s sedanjo dobo.

Ali hočete natančnejših primerov? Primerjajte vojaški položaj Špate,

224 let pr. Kr., in Nemčijo pred Hitlerjevim prihodom na oblast konec 1932. leta; med tema dvema mejnikoma je poteklo natanko 2.156 let. Ta ciklus pa seveda lahko razdelimo v manjša razdobja, n. pr. $7 \times 77 = 539$ let in $539 \times 2 = 1.078$ let. Seveda je krivulja dogodkov v skladu z dvigom, najvišjo točko in s padcem (2×77 let = 154; 3×77 let = 231 let in 2×77 = 154 let). Primerjajmo na primer dvig Karolingov, njihov vrhunec za Karla Velikega, sledi propadanje in padec Karolingov.

Ako pretehtamo ciklus 539 let, bomo opazili, da je Cezar zavzel Galijo 58 let pr. Kr. in da je točno 539 let pozneje vdrl v Galijo frankovski kralj Klodvig (481). Ako primerjamo rimskega cesarja Avgusta z Justinijanom, najznačilnejšo osebo poznega srednjega veka, bomo ugotovili, da je od leta 27. pr. Kr. do leta 527. minilo 554 let.

Vrsta kraljev »Ludovikov« je prav tako zanimiva.

Glede cikla 1087 let, t. j. pol cikla 2.156 let, bomo našli samo nekaj presenetljivih letnic: triumf zahodnega krščanstva je potrdil milanski edikt leta 313., točno 1078 let pozneje so pa Turki zrušili vzhodno krščansko cesarstvo. Življenje svetega Martina in device Orleanske Jeanne d'Arc loči

razdobje 1.078 let; prav toliko loči tudi Klodvigov krst in maziljenje Henrika III., padec Merovingov in padec Bourbonov. Tudi od verdunske razdelitve frankovske države (843.) do versajske mirovne pogodbe je preteklo 1.078 let.

Avtor naposled vabi, naj si skupaj z njim ogledamo ciklus 2.156 let še drugod, in nam v velenimih poglavjih podaja nenavadno zanimive primerjave. Tako vzporedja mikensko kraljestvo s frankovskim cesarstvom, prvo dobo Aten s pričetkom francoskega kraljestva, Homerja z Dantejem, rojstvo klasične Grčije in evropsko renesanso v 16. stoletju; Pizistrata in Henrika IV., Klistenovo revolucijo in »frondo«, francosko »francosko« revolucijo za mladoletnosti Ludovika XIV.

In kdo bi si mislil, da je bil Kleomen III. (236—222 pr. Kr.), špartanski vladar, ki je zamen hotel Šparti vsiliti staro Likurgovo ustavo — davni prednik fñhrerja Hitlerja?

Avtor te nenavadno zanimive študije se je povzpela še višje, čisto na filozofsko, skoraj že na preroško polje. Trdi namreč, da vidi nov procvit zahodne civilizacije, ki ji bodo šele v začetku 21. stoletja grozile velerese nevarnosti...

(»Sciences et Voyages«, Pariz)

Japonski stotnik piše

Profesor Link z Jacksonove univerze v državi Tennessee (USA) je pred kratkim priobčl v »Globe-Magazine« ganljivo pismo nekoga Japonca, po imenu Mitsui, ki je bil nekoč njegov učenec in hkrati z dvema Kitajcema Čangom in Kimom tudi njegov prijatelj. Mitsui se zdaj bori kot japonski rezervni častnik proti Kitajski. — »Senseja« pomeni »učitelja«, »Sajonara« je pa japonski pozdrav. Link Sensej!

To pismo pišem v veliki in v obžalovanja vredni naglici, kajti bojim se, da kmalu ne bodo več dovolili pošiljati pism. Vojna pač nimaa obzira pred srčnimi zadevami. In tukaj pri nas je vojna. Tukaj bo pa prav kmalu tudi neznan pehotni stotnik, ki se ne bi rad lepega jutra po dobro in mirno prespani noči zbudil, ozrl naokrog in spoznal, da ne bo več dolgo užival časti in prijateljstva svojega velikega prijatelja in učitelja v Ameriki. Kajti vojna zmrvi srce, ki v njem ni dobro došla, in ustvarja kaj nenavadno kemijo. In moj ameriški prijatelj, ki je nekoč dejal, da nosi v srcu veliko ljubezen do nekoga majhnega japonskega dijaka, bo odšimal mislil samo še na nepregledno vrsto neznanih pehotnih stotnikov, ki bi jejo mnogo nepriljubljenih bitk.

Vzdržal bo sicer še do konca in bo zmerom mislil iste misli in ljubil iste pesmi, kakor njegov nekdani japonski brat. Pri vseh teh stvareh se bo pa vendar bolj spominjal na Čanga in Kima kakor na Mitsua. Kajti Čang in Kim bosta v tej vojni na tisti strani, ki ji je srce naklonjeno, Mitsui bo pa na tisti strani, ki se srce od nje obrača. In pozabil bo, da tisoč Mitsui ne more vojne narediti in je ne zadržati. Pozabil bo, kako so se

nekoč Čang in Kim in Mitsui in Link sprehajali v senci dreves vseučiliškega vrta, sedeli v kavarni in jedli in čitali pesmi v raznih jezikih.

In Čang in Kim? Ta dva, ki sta nekoč Mitsuo imenovala svojega brata, se bosta zdaj združila s svojimi rojaki v divjem sovraštvu proti tisoč Mitsui. In Mitsui se jima ne upa pisati pisma, polnega svoje nekdane ljubezni. Postavili bi ga zato ob zid.

Bilo je nekdaj, tako pravljico dolgo se mi zdi od tistih dob, ko je Link Sensej napisal v Mitsuiovo knjigo angleški prevod neke pesmi, ki mu jo je bil Mitsui pokazal v kaligrafski pisavi, s sliko zelenih planjav ob znožju Fudžijame. In to ostane zapisano v srcu, ker se bliža vojna. Glasi se:

Vse,
kar se uresniči
od ponosnih vojnih sanj,
je komaj poletna trava.

Ker je ta napis tako lep in ker se ob njem vselej spominim srednjih let v Ameriki, ga prilagam zdaj temu pismu, v spomin na Mitsua, ki bo padel v bitki, s Čangovo ali Kimovo kroglo v svojem srcu. Prosim, sporočite tema bratoma, da so našle njune kroglo, ko so se zadržale v Mitsuiovo srce, tamkaj samo ljubezen in bratstvo in veliko, bridko boleost.

In to je Mitsuiova pesem pred smrtjo: Ta trava, ki se tako mehko vklanja pod nogami,

Se bo prav tako mehko nagnila nad razkano lobanjo;

In v njenih globokih koreninah se spajata z mojo krvjo

Ljubezen in Mir; kajti moji možgani so bili dobri.

Sajonara, bratje!

Mitsui

Svetovno gospodarstvo v letu 1937

Gospodarski razvoj v letu 1937 moramo razumeti samo v zvezi z večletnim razvojem konjunktura. Izhodišče zanj je leto 1929, ki ga skoraj v vseh svetovnih statistikah imenujejo »zadnje konjunktorno leto«. Označuje ga nenavadna razgibanost industrije in trgovine, pa tudi oni usodni borzni polom, ki je jeseni 1929. leta zadel newyorško borzo in ki velja na splošno za izhodišče svetovne krize.

Od jeseni 1929. je konjunktura neprestano padala, dokler ni dosegla v letih 1932 in 1933 tiste nižine, ki daje pretekli svetovni krizi pečat ene najhujših v svetovni zgodovini. Najnižje ločke niso dosegli v vseh državah hkrati; večidel je pa nastopila že v sredi 1932. leta.

Od leta 1933. dalje je šel gospodarski razvoj očito navzgor, čeprav človeštvo zaradi globokega padca, ki ga je bilo doživelo, prvega izboljšanja niti občutilo ni. Izboljšanje je pa stalno napredovalo in v letu 1937. smo v povprečnem svetovnem položaju dosegli tisto višino, ki ni več prida zaostajala za stanjem leta 1929.

Vidna sprememba je nastopila v letu 1936, ko se je z razvrstitvenjem valut na Francoskem, Holandskem, v Švici, Italiji in CSR konjunktura pričela kar s skokom popravljati. Šele v tem razdobju se je svetovna javnost

zavedala, da je gospodarsko krizo že prebolela in da je dosegla že prav lepo stopnjo zaposlitve.

To napredovanje se je nadaljevalo tudi v letu 1937., tako da lahko upravičeno menimo, da je bilo preteklo leto v gospodarskem pogledu prav dobro. Čeprav nam še niso znane statistične številke vsega leta, se vendarle vidi, da je svetovna produkcija blaga v letu 1937 za doberšen del prekosila produkcijo zadnjega konjunktornega leta (1929).

Mladi narodi prihajajo v ospredje

Razlike med posameznimi narodi so seveda zelo velike; iz spodnjih števil jih prav dobro razberemo. Razpredelnica kaže povprečno mesečno industrijsko produkcijo v letu 1937. (kolikor imamo pač že statistike pri rokah) v primeri s 1929. letom (100).

Japonska	169,0	Vel. Brit.	124,1
Finska	146,8	Nemčija	112,9
Letonska	145,5	Avstrija	103,5
Grška	144,1	Kanada	97,5
Švedska	140,4	USA	97,1
Ogrska	136,5	Italija	96,3
Estonska	136,4	CSR	96,1
Danska	134,7	Holandska	94,5
Romunija	126,2	Belgija	90,0
Čile	125,9	Poljska	84,8
Norveška	124,8	Francija	72,1

Med Japonsko, ki je mogla od leta 1929. svojo industrijsko produkcijo zvišati za 69%, in Francijo, ki je skoraj za 28% zaostala, je zelo velika razlika; to nam dokazuje, da na splošno mlade industrijske države bolj napredujejo, stare države se pa ne morejo prav opomoči zaradi vseh mogočih birokratskih zaprek.

Načelno se je svetovno gospodarstvo precej spremenilo od leta 1929. tudi zaradi neznanih omejitvenih ukrepov, ki so kakor mora ležali na mednarodni trgovini. Čeprav razen nekaj izjem, nobena država ne stremi za avtarhijo, opazamo povsod stremeljenja po kritju potreb iz lastne produkcije; posledica je, da pada produktivnost človeškega dela. Številke to nazorno povedo: po ugotovitvah Zveze narodov, da je svetovna trgovina v prvi polovici 1937. leta dosegla po količini 95,9 odstotkov stanja leta 1929., medtem ko je svetovna produkcija že prekosila produkcijo leta 1929.

(»Pionier«, Zlin)

Radio pri nas in drugod

Po najnovejših statističnih podatkih imajo evropske države radijskih naročnikov:

1. Nemčija	8.400.000
2. Velika Britanija	8.200.000
3. Francija	3.400.000
4. Nizozemska	1.200.000
5. Švedska	1.150.000
6. Češkoslovaška	1.000.000
7. Belgija	990.000
8. Poljska	780.000
9. Danska	750.000
10. Italija	690.000
11. Avstrija	582.000
12. Švica	480.000
13. Ogrska	430.000
14. Španija	350.000
15. Norveška	240.000
16. Finska	180.000
17. Romunija	150.000
18. Letonska	96.000
19. Jugoslavija	90.000
20. Irska	79.000
21. Portugalska	54.000
22. Litva	35.000
23. Gdansk	32.000
24. Estonika	30.000
25. Luksemburška	15.000
26. Grčija	14.000
27. Islandska	13.000
28. Bolgarija	10.000

Na prvem mestu stoji torej Nemčija, na poslednjem pa Bolgarija. Precej drugačno sliko dobimo, če primerjamo število radijskih naročnikov v posameznih državah s številom njihovega prebivalstva. Denimo, da šteje povprečno vsaka družina štiri člane; kadar bi torej v kateri državi imela vsaka družina (t. j. vsak četrti prebivalec) svoj radijski aparat, bi lahko rekli, da je država z radiom nasičena. Takšnega stanja ni seveda še nobena država dosegla, vendar so se mu nekatere že zelo približale. Spodnja razpredelnica nam pokaže razširjenost radija s tega vidika (številke povedo, na koliko družin pride povprečno en radijski aparat):

1. Danska	1,2
2. Švedska	1,3
3. Velika Britanija	1,5
4. Nizozemska	1,7
5. Nemčija	2,0
6. Belgija	2,1
7. Švica	2,1
8. Islandska	2,2
9. Avstrija	2,9

NEGRO-bonbon

deluje zanesljivo
proti hripavosti

Proizvajata:

Braća RUFF, tvornica čokolade
SUBOTICA

10. Norveška	3,0
11. Gdansk	3,1
12. Francija	3,1
13. Češkoslovaška	3,7
14. Letonska	5,0
15. Ogrska	5,1
16. Finska	5,2
17. Luksemburška	5,2
18. Estonska	9,4
19. Irska	9,5
20. Poljska	10,6
21. Italija	15,4
22. Španija	17,3
23. Litva	17,5
24. Portugalska	30,0
25. Romunija	31,4
26. Jugoslavija	41,1
27. Grčija	118,4
28. Bolgarija	151,8

Vesela medicinsko oznanilo

Odkritje užitnega insulina

Razveseljeno je, da lahko v kopicu žalostnih in pogosto katastrofalnih dogodkov zadnjega časa uvrstimo osrečujočo novico o velenavnem izumu na polju zdravilstva. Ako se ne motimo, bomo že v nekaj tednih doživeli velik medicinski dogodek, ki bo za sladkorno bolne ljudi vesel in upa poln oznanjevalec novega leta 1938. Gre za dolgo iskani, večkrat zgrešeni in zdaj menda vendar dokončno uspeli izum, da se izrazimo strokovno, peroralnega insulina, ali po domače, takšnega insulina, ki ga ne bomo več dobivali samo v injekcijah temveč tudi v pilulah in tabletah.

Pred kratkim dodelani in patentirani postopek za varstvo insulina pred prezgodnjim uničenjem v želodcu in črevih je značilen po tem, da so insulinu primešali tudi organska barvila in resorpcijo pospešujoče snovi.

Prednosti novega insulina pred dosedanjim metodo so izredno velike: po eni strani diabetiku ne bo več treba nositi s seboj injekcijske brizgalke in steklenih zadel, ako si je sam vbrigoval injekcije, po drugi strani si bo pa prihranil stroške za zdravnika in bolečine, ki jih še dolgo po injekciji čuti, ako bo nosil insulinske tablete kar v žepu in jih bo lahko po potrebi kar použil.

Odkar sta Američana Banting in Best leta 1921. osrečila trpeče človeštvo z nesmrtnim izumom insulina, si je zadala lekarniška industrija v vseh deželah za svojo prvo nalogo pripravljanje insulina v najčistejši obliki; komaj je to dosegla, so se že organski kemiki vsega sveta pričeli baviti s pripravljavanjem užitnega insulina. Ta nenavadno zamotan problem, ki sta ga zdaj menda dokončno rešila dva dunajska učenjaka, je zato tako težaven, ker insulin v užitni obliki prebavni fermenti v želodcu in črevih takoj razkroje in s tem hkrati tudi uničijo njegovo učinkovitost.

Zdravniki bi se bili že zdavnaj radi iznebili injekcijske brizgalke, zato so poskušali vse mogoče načine zdravljenja z insulinom, ne da bi dosegli zaželeni učinek. Skušali so na primer insulin vdrniti v kožo, ali ga pa uživati perlingualno, to se pravi na jezik, tako da so nekaj kapljic insulina previdno vili pod jezik in čakali, da ga bodo slinavke vsrkale.

Vsi ti poskusi so bili pa bolj ali manj neuspešni in tako je bilo treba izumiti snovi, ki bodo varovale insulin pred razkrojem prebavnih fermentov pepsina in tripsina.

Dunajska učenjaka sta našla torej te učinkovite snovi v obliki organskih barvil, ki vodijo insulin nerazkrojen in še čisto učinkovit skozi želodec in krvni obtok.

Ako prinašamo to poročilo z vso previdnostjo in brez navedbe imen obeh dunajskih učenjakov, smo storili to samo zato, da ne bi zbudili prevelikega upanja prej, dokler niso izrekli svojega mnenja odločilni medicinski činitelji. (»Morgen«, Dunaj)

Inteligenčno vprašanje

Koliko tehta Eiffelov stolpič?

Železna konstrukcija 300 m visokega Eiffelovega stolpa v Parizu tehta 9.000.000 kg. Koliko bi tehtal natanko ponarejen model Eiffelovega stolpa, če bi bil 30 cm visok?

(Vprašajte svoje prijatelje, naj skušajo najprej brez računa uganiti! Imeli boste nekaj minut prijetne zabave.)

PO TRNJEVI POTI

Po nemškem izvirniku priredila K. K.

21. nadaljevanje

Julija je pa že hitela nizdol po stopnicah, zgrabila plašč, ki je visel poleg Zinkinega v garderobi, in zaklicala:

»Prosim te, Mirko, ostani vendar!«

In že je odhitela na temno cesto. Iznenada jo je nekdo ustavil.

»Tak dovoli mi vendar, da te spremim domov,« je dejal zdravnik.

»Daleč je do doma in lep kos poti boš morala iti po samem.«

»Prosim te, Mirko, pojdi! Tvoj tast bi že rad večerjal!« je nepotrpežljivo zaprosila.

»Gospod Krautner? Pravkar je bil nanovo naročil kozarček in se tako vneto pogovarja s stricem, da je na goste čisto pozabil in se ne bo prej spomnil nanje, dokler ga ne bom prijel za roko in ga odvedel k njim. Nekaj minut vendar ne igra nobene vloge.«

»Pa jaz nočem, da bi šel z menoj!« je kriknila vsa iz sebe. »Ali slišiš, nočem!«

Ježno je udarila z nogo ob tla.

»Se bom že sama znala braniti!«

In v luči cestne svetiljke je videl razburjeni in prestrašeni obraz, ki mu je iz oči gorela neizprosna odločnost.

Julija mu je obrnila hrbet in je z naglimi koraki odšla.

Mirko je zmignil z rameni in se vrnil.

»Čudno,« je zamrmral, »niti najmanjše uslužnosti ne sprejme. Moja mati bi rekla temu »beraški ponos«. Nemara pa tiči za tem kaj drugega? Ko vendar dobro vem, da zvečer nerada hodi sama po cesti.«

Stopil je v gostilno in odpeljal svojega tasta, ki je ravno vneto razlagal svojo kolonijsko politiko.

»Očka, jedli bi radi. Fricko in Zinka gori nepotrpežljivo čakata na naju.«

Ko sta vstopila, je mlada žena stala pri peči in si grela noge pri odprtih vratah. Fricko je pravkar prihajal od okna.

»Vendar že!« je zagodrnjala Zinka. »Celo večnost sva morala čakati.«

»Mirko jo je odvedel k mizi.«

»Vsa žariš!« je dejal. »Le kako si mogla stati pri peči? Ti lahko miselnica ti! Vso svojo lepo polt si boš pokvarila!«

Stresla se je.

»Tako me zebe,« je zamrmrala in se v zadregi zagledala v številko svojega prtička.

»Mirko!« je drugi dan vprašala teta Frida. »Nemara ti veš, ali ni bil Fricko morebiti nesrečno zaljubljen?«

Stara gospa se še od prejšnjega dne ni mogla pomiriti.

»Kako je že vendar rekel... V novem zraku sem si hotel ozdraviti staro rano?«

Zdravnik se je nasmehnil.

»Teta, saj te besede vendar niso njegove. To so vendar besede pesnika Pavla Heyseja. Fricko je že dobro vedel, kako se bo tukajšnjim narodnim damam vsedel v srece. Videti mu ni, da bi ti pel zaradi nesrečne ljubezni. In po pravici povem, če bi bilo to res, ne bi tega obešal na veliki zvon. Nemara pa da je tudi res, in ima tu kakšno staro ljubezen in da je zaradi dekletove nedostopnosti odšel čez lužo. Kar zadovoljna bodi, tetka. Tvoj Fricko je šaljivec in je že dobro vedel, zakaj je to govoril.«

»Julija pravi tudi tako. Toda Fricko je sicer tako resen,« je vzdihnila teta Frida. »In meni noče ničesar povedati.«

XVIII

Strahovi na vrtu

Spet je prišel predpust. Ob Renu je vladalo pisano in veselo vrvežje. Godba je neprestano igrala in živopisne barve so slepile oči.

Zinka je bila videti iznenada vsa spremenjena. Tako je bila prej tiha in razdražena, tako se je zdaj vsa razživila.

»Prava renska kri!« je smeje se menil mladi zdravnik, ko je v kratki svetlomodri obleki iz atlasa z velikimi belimi rožami, z napudranimi lasmi in v čevljih z visokimi petami tekala po salonu, da jo je Mirko lovil.

»Spodaj te čaka voz,« je potem menil in hitel k njej, »in kar je še važnejše, mati. Pri ti, da ti oigram plašč!«

Zinka je pa le stekla iz kota v kot, in je nazadnje skočila celo na divan. Vse to je počela z nekim čudnim smehom, ki ga Mirko dotlej še nikoli ni slišal pri njej. In ko je tudi on v šali porinil mizo tik k divanu, da bi jo ujel, je sko-

čila prav na mizo in Mirko jo je presrečen vzel v naročje, kakor je to navadno delal s svojim sinčkom.

Tedaj ga je iznenada preletela z viška s hladnimi očmi in s spremenjenim obrazom.

»Ta starinski klobuk se ti prav nič ne poda!« je rekla.

»Zato si pa ti toliko ljubkejša, Zinka!«

»Prosim te, spusti me!« je zahtevala.

»Da, toda samo pod pogojem.«

»O, že vem!«

In bliskovito se je sklonila in ga ugriznila v lice, da se je v njih natanko poznala sled njenih zob.

Prav tako hitro je potem skočila na tla in ga ošinila s pogledom, polnim gnusa in jeze.

Mirko tega pogleda ni opazil.

»No, to pa že niso več šale,« je mirno dejal in si z robcem obrisal boleče mesto.

»Saj vendar veš, da teh neumnosti ne maram,« je odvrnila in iznenada udarila v ihtenje. »Na svetu je vse tako grdo in neumno! Vse! Prav vse! In danes je — karneval!«

Mirko je zmajal z glavo.

»Ali veš, da so tvoji živci zelo zrahljani?« je resno dejal. »Če bi bila moja pacientka, bi morala ostati doma.«

Varuhinja je pravkar prinesla otroka, da bi ga mati še enkrat poljubila za slovo. Toda fantiček se je bil ustrašil črne baržunaste maske in je začel kričati. Zinka je ježno ukazala, naj otroka odnese ven. Globoko užaljena je starka odšla.

Kmalu nato je bilo v hiši vse mirno. Mladi par in gospa Minka so se odpeljali na ples. Otroci so spal in tudi stara gospodična je že spala. Samo Julijino okno je bilo še razsvetljeno. Deklica je sedela in samo sebe oštevala, da ima tako strašotne prikazni. Njen nepokvarjeni dekliški čut se je odločno upiral temu, kar se je zmerom znova zbuvalo v njeni nezaupnosti. Ko bi vsaj ne bila prestregla tistega pogleda in ko bi vsaj ne vedela, da je Zinka že enkrat prelomila zvestobo. Toda to ni bila zvestoba, ki jo je bila prisegla pred oltarjem, si je reklo dekletu, to ni bila zvestoba, ki bi bila potrjena z zakramentom. Pomislila je na plavalnega fantička gori v njegovi postelji in pomirila se je. Saj Fricko ne bo dolgo ostal tukaj in potem se bo tudi Zinkino površno srce spet zavedelo svojih dolžnosti. Ko bi bil že vsaj odpotoval! Zinka ni slaba, seveda ne; samo tako rada omaga. Ne, slaba ni!...

Mladenka si je skušala priklicati v spomin vso nekdanjo srečo mladega zakona, da bi zbrala dokazne Zinkine zvestobe. Toda razmišljati o tem se ji je zdelo tako neprijetno. Ne, saj to ne more biti, kajti Mirko... Mirko te prevare ne bi prenesel.

Mirko je imel navado vsak dan obiskati svojega tasta. Drugi dan proti večeru je prišel iz njegove hiše. Pri izhodu se je obotavljal in nazadnje se je odločil, da bo šel namesto ob Renu domov po vrtu. Bil je še neprespan. Šele zjutraj se je bil vrnil domov in ko je komaj dobro zaspal, so ga že prišli klicati, da bi nekomu obvezal rano, ki jo je bil skupil na karnevalski veselici. Neprijetni prizor mu je že tako in tako slabo voljo docela pokvaril.

Zinka je bila neizpodbitno plesna kraljica in je pozornost mladih moških pritegnila nase kakor dekle, ki lahko še svobodno razpolaga s svojim srcem in s svojo roko. In on je po cele četrte ure stal v kakšnem kotu in se jezil, kako se more pametna žena tako neumno veseliti; dejal si je, da ji bo čisto mirno povedal, da bo zdaj treba z zabavami končati, kajti zdi se mu vse preveč nervozna in ples ji samo škoduje. Po vsakem plesu je postala še bolj bleda in oči so ji sijale čedalje vročnejše.

Davi ni bil prišel od tega, da bi z njo govoril, kajti spala je še. Pri kosilu je pa v svoje začudenje našel mater. Zinka jo je bila povabila na ragú, najljubšo taščno jed. Takoj po kosilu je mlada gospa spet legla. No, zdaj, ko pride domov, bo vendar že lahko govoril z njo.

Bilo je proti koncu februarja. Povsod je ležal svetel, modrikast siv somrak, pretlemen, da bi postalo lahko natanko razločilo, vendar pa toliko jasno, da jo je lahko videl. Na travnikih so se tu in tam svetilkale lise snega in ob strani so se v sadnih vrtovih skozi temo kakor strahovi svetila belopobar-

vana debela dreves. Kadeč cigareto, ni šel tisto pot kakor navadno, ampak je zavil okoli sadovnjaka in je prišel pred vrtno hišico, ki je stala tik ob zidu nasproti Renu. Ko je bil stari gospod kupil vrt, je starinsko utico popravil in jo namestil tako, da je bil z okna razgled na reko. Semkaj je rad pohitel zgodaj spomladi, ko še ni mogel posedeti na prostem, ali pa pozno jeseni, ko je čez Ren pihala burja in prinašala s seboj dež.

V majhno utično predsobico so zdaj spravili z vrta čudovito lepe kipe, ki jih je bil gospod Krautner kupil za prekrasni park. Pozimi je niso prav nič rabili.

Mirko je zamišljeno stopal mimo utice in se je pred peščenimi stopnicami, ki so se čisto malo dvigale iznad poti, skoraj spotaknil. Potlej je odšel z vrta in je za trenutek postal pred svojo hišo ob temni vodi. Tedaj je ob strani zaslišal oster praskajoč sum in opazil sence, ki so se plazile dol ob utici ob vrtnem zidu. Nič drugega ni bilo mogoče, ko da so prišle iz utice skozi okno. Najbrže kakšen tat! Ze se je z dolgimi koraki nameril proti bežečemu, toda iznenada se je ustavil, kakor da bi se domislil nečesa boljsega, kajti neznanec je bil že zdavnaj izginil v temi in megli. Zato se mu je zdelo pametnejše pogledati, ali ni morebiti v vrtni utici kaj polomljenega, da bo potem, če bo treba, lahko obvestil gospodarja. Nemara je pa hotel tu prenočiti kak spavar?

Vrt se mu je zdel še mračnejši in samotnejši. Zdajci se je Mirku zazdelo, kakor da bi bilo skozi vrata smuknilo z vrta nekaj svetlega. Morebiti se je pa le motil, kajti ko je pravkar spet pogledal tja, je zatrdno mislil, da je s prikaznjajo zamenjal svetlo hrustovo deblo poleg glavnih vrat. Zato se je naglo vrnil k vrtni utici. Začudilo ga je, da je našel vrata, ki so

V 24 URAH

barva, plisira in kemično čisti obleke, klobuke itd. Škrobi in svetilolika srajce, ovrtnike, zapestnice itd. Pere, suši, monega in lika domače perilo. Parne čisti posteljno perje in puh

tovarna JOŠ. REICH
LJUBLJANA

bila pozimi navadno zmerom zaklenjena, priprta.

Prižgal si je žepno svetiljko in stopil na mali hodnik.

Nikogar!

Odprl je stensko omaro. V njej sta visela vrtna halja starega gospoda in njegov slamenik. Na drugi strani so bile v najlepšem redu škodelice, kozarci in stara posoda za premog. Posvetil je v okna. Bila so zaprta, samo ena oknica ni bila zapahnjena in je malo režala. Zaprli jo je in se razgledal naokoli. Preproga pred divanom je ležala postrani, drugače pa —

Zdajci se je vzravnal in kakor ukopan zastrmel v predmet ob svojih nogah, potem se je pa sklonil in pobral lahno, belo, z zlatom vezeno svileno pahovko.

»Julijina pahovka!« je zamrmral in sam ni vedel, zakaj ga je tako iznenada pograbila takšna sveta jeza. »Julijina pahovka!« je ponovil in se presekano zasmejal.

Ugasnil je ročno svetiljko in sedel na škripajoč majhen stol, kakor da bi moral šele zbirati moči, da bo razumel to nezasišanoost. Moč, ki je bil skočil skozi okno, in Julija z njim — sama v tem samotnem kotu! Ponošno dekle, ki se mu je vse dotlej zdelo tako čista in nepokvarjena!

»To je vse zaradi njene zakrknjenosti!« je trpko mrmral predse.

»In vendar — navzlec vsemu je nepojmljivo! Toda moram jo posvariti, pomagati ji in ji svetovati!«

Skočil je pokonci in s pahovko v roki hitel ven. Čisto se je bilo že stemnilo. Edino Krautnerjevo služkinjo je srečal blizu vrtnih vrat.

»Ali je moja žena mogoče pri svojem očetu?«

»Gospe doktorjeve ni bilo danes še nič k nam,« je odgovorilo dekle.

»Razen vas danes sploh nikogar ni bilo pri nas, gospod doktor. Gospe doktorjeve je nekaj ur ni doma. Mislim, da je šel peš v...«

povedala je bližnje mestce. — »Slišala sem, ko je to dejal gosposlu.«

»Da, vem,« je raztreseno odvrnil mladi zdravnik in odšel.

V svoji hiši je videl luč v otroški

HERSAN ČAJ

DELUJE

dobro pri obolenju želodca, jeter in ledvic.

Pomaga pri poapnenju žil in hemoroidih

OLAJŠAVA

bolečine in trpljenje pri revmatizmu in sklepnem protinu

OBLAŽUJE

bolečine pri mesečni čišči

ODSTRANJUJE

nepotrebno mašč in pripomore do vitkost

DOBITE GA V VSEH LEKARNAH

Reg. S. br. 19830/1933

sobi in v ženinem budoarju. Pri teti Fridi je bilo temno. Odprl je vrata v sobo in vprašal:

»Ali je Julija tukaj?«

»Da!« je z globokim zvonkim glasom odgovorila Julija.

»Ali si že ves čas doma?«

Kratek molk, potem: »Ne!«

»Oprosti, toda kje si bila, Julija?«

»Kje?« Spet premor. »Ali te zanima?«

Mirko ji na to ni ničesar odgovoril.

»Ali bi hotela čez kake četrte ure priti k meni v sprejemnico?« je povzel čez čas.

»Rada!« mu je odvrnila.

Mirko je odšel v svojo sobo, skrbno položil pahovko na pisalno mizo in stopil k ženi.

Zinka je ležala v svoji sobi na divanu. Luč je bila zastrla s temno tendico. Videti je bila bleda in tresla jo je mrzlica.

»Oo!« je vzkliknil zaskrbljeno.

»Ali bi rada pomnožila število svojih bolnikov?«

»Tako sem trudna!« je potožila.

»Morala bi iti malo na zrak. Ali nisi bila danes nič zunaj?«

»Ne!« je odvrnila.

»Ali ves čas tičiš tu na divanu? Potem me tvoje zmrzovanje nič ne čudi. Ali si morebiti kaj čitala?«

Ko bi vsaj hotela čitanje opustiti, kadar si bolna!«

»Tako rada bi spala.«

»To najbrže pomeni, naj odidem dušica? Dobro, toda jutri moram resno spregovoriti s teboj. Tako ne gre dalje, Zinka!«

Skočila je kvišku.

»Kaj ne gre tako dalje?«

»O! O! Danes ne, jutri! Pametna bodi in zaspi. Bom že poskrbel, da bo mirno v hiši.«

Resno ji je pokimal in odšel iz sobe.

»O, te ženske!« je zamrmral in potrkal na vrata tete Frida.

»Ali boš prišla, Julija?«

»Takoj!« je odgovorila mladenka.

Šel je naprej, sedel za svojo delovno mizo in si podprl glavo z rokami. Sreč mu je razbijalo kakor šolarčku. Takoj nato je vstopila Julija.

Ko je stala pred njim, jo je nekaj časa opazoval, ne da bi bil spregovoril besedo. Videlo se ji je, da trpi. Na njenem obrazu ni bilo nič več otroškega. Mislil je, da bo v njenih lepih črtah zaslužni notranji boj in prikrito strast.

»Julija,« je začel in besede so mu težko šle z jezika, »saj veš, da si v meni vselej imela prijatelja, brata. Ali ti morebiti nisem bil Julija?«

Pogledala ga je in črte okoli ustnih kotičkov so se ji zategnile. Skoraj ošaben je bil njen pogled.

»O, kajpak!« je odgovorila.

»Menda veš, da se brat lahko silno razburi, če odkrije pri sebi...«

Umolknil je in začel stopati po sobi sam in tja. Ni vedel, kako naj ji pove, da je odkril njeno skrivnost.

»Poglej tole!« je nazadnje hripavo spregovoril in pokazal na pahovko na mizi.

Mirno je pogledala pahovko in potem njega. Njene oči so izdajale začudenje.

»Pravkar sem jo našel... Najbrže si jo pozabila pri sestanku v vrtni utici... pri slovesu... ali pa tudi...«

Njen mir ga je razdražil.

»Ah, Julija, je kako si se mogla tako daleč spozabiti!«

Oči so se ji razširile.

»Pahovko... jaz, jaz naj bi jo bila...«

»Julija, bodi odkritosrčna!« je zaprosil. »Da si zaljubljena, ni vendar nič hudega. To doživi vsakdo slej ali prej. Toda mislim, da bo pri teti Fridi ali pa pri meni potrkal poštenjak, ki bo odkrito zaprosil za tvojo roko. Nikoli pa ne bi bil slutil, da imaš ljubčka, ki se moraš z njim skrivati in ki uhaša skozi okno!«

Skočila je kvišku.

»Znorel si!« je kriknila. »O... to je... to je...«

Kakor bi ji bilo zmanjkalo besed, je umolknila in se z roko oprijela naslonjala pri divanu. Z drugo roko si je pa zastrla oči, kakor da bi ji bilo slabo.

»Moj Bog!« je zastokala.

Dalje prihodnjič

Poravnajte naročnino!

Deseti brat

Ljubezenska povest v verzih po Jurčičevem romanu

V sedanjih čas postavil in v stih preli Ivan Rob

IX.

Tako se Lovre spet je vselil v tihotni, starodavni grad, spet nežno v utici je dremal in sanjal kakor prvokrat. Da Manica ušla bi čenčam, obirajočim venomer, da ne bi iz strahu pred njimi doma zaklepala si dver, je s Kvasom šla na Slemenice napravljat paglavčku — plenice.

OSEMNAJSTO POGLAVJE

I.

Poletje se nagiba h kraju, poslavlja se avgust zaspan. Vse bolj in bolj so hladna jutra in z vsakim dnem je krajši dan. Narava s soncem koketira, ker mu popuščajo moči. V zelenobujni plaši nabira zlata pšeničnega luči. Rdeče liste že mu kaže, dejal bi, da se s šminko maže.

II.

Tam v senci mračno listne hruške sedel je Marjan tisti dan, si gladil karambolske buške in bil kljub soncu ves teman. Nad njim je škinkavec prepeval: »Ci ci ci kuri civ ekiv.« Moj Marjan mu zabrusil v gnev: »Si v penklub mar sprejet že bil?« A ptič le z repom je pomignil, se nanj podelal, z veje svignil.

III.

Zakaj je Marjan danes siten? Kaj mu po jetrih godrnja? Mar Manice še ni pozabil? Mar Muza še ga ščegeta? Če bil bi kakor drugi pevci, ki vsak dan zračijo srce, bi prav gotovo v tej nesreči tolažbe poiskal drugje. Pa on ni hotel je pustiti, Prešernu hotel je slediti.

IV.

Ker vedel je, da vzdihovanje Prešernu pomagalo ni, je stavlil vse le na dejanje, da spet dekleta pridobi. Zato je zdaj pod hrustlo staro zakrknjen ves premlajeval kako iztaknil bi prevaro, da Kvasa v kozji rog bi ugnal. Pa kaj, ko glava razbolela, roditi misli ni hotela.

V.

Tedaj v očetovi tovarni sirena tuliti hiti in brž se v glavi mu kovarni naklep peklenški porodi. »Saj res! Da prej se nisem spomnil!« Že zdavnaj bi ga rešen bil. V napotje bi ne bil mi hodil, lahko bi sam ljubezen pil. Ko te besede je izustil, je Marjan senčnat vrt zapustil.

VI.

V tovarno mož se splazi urno. — odšli so delavci že stran — srce mu v prsih bije burno, ker sladek je osvete dan. Po delavskih predalih brska, pogleda sem, pogleda tja. Kar se oko mu zdaj zasveti in skoz zobe tako mrmra: »Pogasil žejo maščevalno bom s to brošuro ilegalno.«

VII.

Papirje v žep je svoj pospravil, na Slemenice se odpravil. Ker dobro znan mu bil je grad, prišel do vrat je kakor tat. Potuhnjeno se skoznje splazi. Družina šla je pravkar jest, zato nihče ga ne opazi, tako je svoje zmage svest. Ko sobo Kvasovo je staknil, je tiskovine mu podtaknil.

Brezimno pismo

(Nadaljevanje s 4. strani)

vzročili prepire... Zelo se čudim, da greš taki nespodobnosti na limanice... Irena je Olgine krepke besede proti brezimnemu piscu poslušala s pobešeno glavo, potem je pa tiho rekla: »Saj pisma tudi sama ne bi vzela preveč resno, če ne bi bilo v njem tako točnih podatkov...«

»Točni podatki so v njem?« je razburjeno vprašala Olga.

»Da... Celo ime in stanovanje dame, kjer se navadno sestajata...«

»Tudi to je laž!« je ježno vzkliknila Olga z zariplim obrazom.

»Kako to veš?« je mirno vprašala Irena.

»Ker je v takšnih brezimnih pismih vse sama laž!«

Irena se je med solzami nasmehnila.

»Hvala ti, da si tako ljubezniva, da me hočeš tolažiti... Zalostno pri takšnem brezimnem pismu je pač to, da vidi prejemnik s njim samo potrjen svoj stari sum...«

»Prosim te vendar...« je negotovo menila Olga.

»Pač, tako je... Odkrito ti povem, Jenőja sem že zdavnaj imela na sumu... In ta zoprna Paloczijeva z barvanimi lasmi...«

Olga je iznenada sedla.

»Njo imaš na sumu?« je vprašala s temnordečimi lici.

»Da, njo, Paloczijeva, to nedolžno lutko... V pismu berem, da sta Jenő in gospa Paloczijeva že več mesecev s prijatelja... Brezimni pisec je izdal celo skrivni prostor, kjer se sestajata... Lingarjeva ulica 6, visoko pritličje 1...«

Olga je zamajala s polnim sočutstvom dobre prijateljice:

»Strašno... Lingarjeva ulica 6...«

Irena je pa tožila dalje:

»Sestaneta se vsak četrtek... To je takrat, ko ima bajne sestanek s svojimi tovariši... V prvem razburjenju sem pomislila na to, da bi najprej ubila Paloczijeva, potem Jenőja in nazadnje še sebe... Prav, da si prišla... Vsekako imaš prav. Te grdnije so si nedvomno izmislili zlobni ljudje, da bi razdrili zakone... Zelo si me pomirila... Verjamem ti, da v takšnem brezimnem pismu tudi točni podatki ne drže...«

Olga je iznenada vzrojila:

»Tega nisem rekla!«

»Seveda si rekla! Celo to si dejala, da je v brezimnih pismih vse sama laž...«

»Samo tolažiti sem te hotela! Zdej sem pa tudi sama že ogorčena... Jenő in ta lutka se že tudi meni zdita sumljiva... Kateri dan je danes?«

»Četrtek.«

»Skratka, dan njegovega tako imenovanega tovariškega sestanka... V Lingarjevi ulici... Strašno!«

Irena se je že pomirila, zdaj je pa Olga zbadala. O brezimnem pismu se je res da zaničljivo izrekla, toda gospa Paloczijeva — to je nekaj drugega... Jenő hodi vsekako po prepovedanih potih, Irena se je spet spustila v jok.

»Kaj naj zdaj naredim? Jenő se vsak hip vrne... Ali naj mu pismo pokažem? Ali naj ga ubijem? Ali naj se ločim?«

V predsojbu je zazvonilo, Irena je vztrepetala po vsem životu.

»To je Jenő... Svetuj mi, kaj naj naredim?«

Olga je vstala, stopila k Ireni in jo potisnila nazaj na stol.

»Tukaj ostani! Preveč razburjena si zdaj. Sama bom govorila s tvojim ljubim soprogom...«

Irena je stisnila Olgi roko.

»Hvala ti... Zares si dobra prijateljica...«

Olga je pobožala Ireno po glavi in je dejala z globokim vzdihom:

»Uboge me ženske! To nam je pač usojeno...«

Potem je hitro odšla iz sobe in skrbno zaprla vrata za seboj. Kajti če bi bila vrata ostala le za majhno špranjo odprt, bi bila Irena strme opazila nenavadni prizor, ki se je odigral v predsojbu. Jenő in Olga sta se srečala. Mož je mlado damo pozdravil z zaupnim nasmehom, Olga mu je pa brez uvoda prisloila zausnično. Potem je siknila:

»Torej tudi mene varaš?! Čakaj, ti bom Paloczijeva že izbila iz glave, ti nesramnež, ti!«

(r. y. i.)

Obzirnost

Napisal François Klaus

Guy Worman je bil v vsakem pogledu smešen čuk. Ze njegova zunanjost je zbujała smeh. Zalit in okrogel, z ogromno rdečkasto plešo in majhnimi očmi ki so se mu v maščobi skoraj izgubljale, se je valil po svetu kakor žoga. Njegovo nadušljivo govorjenje, njegovo okorno vedenje, vse je zbujało smeh. Toda čudna ni bila samo njegova zunanjost. Ne, tudi njegovi domisleki so bili norčavi. Prav čuditi sem se moral, kako je mogel ta človek kaj doseči v življenju, kajti tovarna Magnesite Comp. je bila njegova last.

Takšna norčavost je bila na primer to, kako je vzel v službo svojega prvega tajnika.

Guy Worman je strahovito trpel, ker ga v velikih družbah niso imeli za resnega. Naj so mu njegove kupčijske zmčnosti še tako priznavali, družabno ni mnogo pomenil. Smejali so se mu. Naj se je prikazal kjerkoli pri kakih prireditvah, v varietej ali plesni dvorani, vselej so ljudje začeli drug drugemu šepetati:

»Worman je prišel!«

Zdaj je vsak prišel na svoj račun, kajti Worman je zasenčil vse klovnske umetnike.

Bilo je nekoč v nekem prvovrstnem lokalu sredi mesta. Dvorana je bila nabito polna in zvoki tanga so plavali po njej. Iznenada so ljudje začeli šepetati in stikati glave. Worman je prišel! No, zdaj se bo pa pričelo!

In res! Worman je zavil k neki mladi, elegantno oblečeni dami in jo prosil za ples. Kaj je hotela ubožica narediti? Vdala se je v usodo in oba sta izginila v gneči. Zdajci je pa nekaj treščilo in nastal je strahovit ropot.

Neka gospa je vzkliknila. Kaj se je zgodilo? Ko je hotel Worman narediti smešen svojeglav skok, je izgubil ravnotežje in je padel, kakor je bil dolg in širok. Obleka njegove plesalke, model najboljšega salona, se je pri tem popolnoma raztrgala.

Dvorana se je tresla od smeha. Vse se je držalo za trebuh. Worman se je pobral, si obrisal prah s fraka in dvignil roko, kakor da bi hotel nekaj reči. V dvorani je zavladala mrtvaška tišina.

»Govoril bi rad!« so si šepetali ljudje in na vse obraze sta legli radovednost in napetost.

»Dame in gospodje!« je dejal Worman s svojim čudno breščedim glasom. »Vem, da ste brili norce na moj rovaš. Toda to pot vam moram povedati resnico. Padel sem nasele in tudi obleko sem z namenom strgal. To je bila samo zvijača.«

»Nalašč...? Zvijata...?« so ponavljali ljudje in so se spogledovali.

»Da! Zvijata! Čeprav ste še tako presenečeni! Ištem namreč prvega tajnika in sem povabil semkaj vse kandidate. Mož tajnik mora biti priprazen, mlad mož z vsemi sposobnostmi, ki jih takšna služba zahteva. Razen

tega mora pa imeti še nekaj: biti mora lakten! Ko sem padel, ste se mi vsi škodoželjno smejali in ste se vedli kakor šolarčki. Ali je to takšno, rogati se okornemu človeku? Najbrž ne! Toda eden izmed vas se je vedel brezhubno in se ni niti za trenutek spozabil. To je mož, ki sem ga iskal, in tega bom tudi vzel v službo.«

S temi besedami je stopil k nekemu mlademu možu, ki je stal ob strani in se ni za smeh niti zmenil.

»Vi ste tisti taktni mladi mož!« mu je dejal Worman in mu stisnil roko.

»Sprejemem vas v službo!«

Nekaj let pozneje sem imel kupčijske opravke s tovarno Magnesite Comp. Odvedli so me h glavnemu tajniku.

»O, prav dobro se spominjam!« sem dejal, ko sva se drug drugemu predstavila. »Vi ste tisti mladi mož, ki je bil takrat tako takten in se ni smejal!«

»Fakten!« je odvrnil tajnik in se je nekam v zadregi nasmehnil. »To najbrže ni bila taktnost! Nič drugega kakor brezumna groza. Obleka za štiri in osemdeset dolarjev je šla k vragu! Vedeti morate, da je bil moj zaslužek takrat še zelo pičel, in dama, ki je stari z njo plesal, je bila moja žena...«

(r. z. H.)

Največja angleška lažnivca

Napisal Paulus

Patrik Flaherty, edini irski vojak v nekem angleškem polku, je prišel nekega dne k svojemu polkovniku, ki je bil slučajno tudi Irec, in je dejal: »Ali bi bili tako dobri in bi mi dali kak teden dni dopusta? Žena je namreč bolna, oba moja otroka pa raseta kakor pogana. Skrajni čas je že, da se malo pobrigam za svoje gospodarske zadeve in napravim red.«

Polkovnik je svojega rojaka poznal; zmalaj je z glavo in dejal:

»Vidiš, Pat, spet si nekaj neumnega povedal. Saj bi ti prav rad dal tistih nekaj tednov dopusta, toda natanko pred eno uro sem dobil od tvoje žene pismo in sirota me mlo prosi, naj ti po nobeni ceni ne dam dopusta. Ako je Pat samo tri dni doma, tako mi piše, je vse narobe, in potem me stane najmanj tri tedne dela, preden vse nekako uredim.«

»Ako je tako, potem seveda z dopustom ni nič,« je zamišljeno menil Patrik. »Sicer pa, gospod polkovnik, rad bi vam še nekaj povedal.«

»No, prijatelj, kar na dan z besedo!«

»Nak, ne morem. Mislim, da bi se razjezili, če bi vam povedal.«

»Nikar, Pat, saj vendar veš, da nisi tak.«

»Vseeno rajši molčim.«

»Ne govori neumnosti! Kot tvoj polkovnik ti ukazujem, da poveš, kaj imaš na srcu.«

»Torej, gospod polkovnik, stvar je v tem, da sta v tej sobi oba največja lažnivca, kar jih premore Velika Britanija.«

»Kako si rekel?«

»Da, gospod polkovnik; in eden od obeh sem jaz.«

»Kako to misliš, Pat?«

»K-r namreč sploh nisem poročen, gospod polkovnik.«

(r)

Ameriški ločitveni vzrok

Napisal M. Hayek

Stela Brckerjeva je merila v višino 1'86 m in je tehtala nekaj več ko 95 kil. Bila je živahna in odločna kakor hokejski igralec pri odločilni tekmi. Ze svojih osemnajst let je živel v srečnem zakonu s Tobijo Bro-

kerjem, ki je meril v višino 1'84 m in je tehtal nekaj več kakor slammik.

Zakon je bil prav vzoren, Tobija ji je z nerom prinesel veliko perila in Stela je vsak teden prala, potlej je pa Tobija perilo spet odnesel. Izročil je Steli denar za oprano perilo, ona mu je pa od tega odstopila nekaj za tobak. Sploh je ravnala z njim kakor v svojih petimi otroki. Tobija se ni proti temu prav nič pritoževal. Takšna ureditev mu je bila prav po godu. Imel je zmerom dovolj tobaka in nobenih skrbi.

Toda nekega pomladanskega jutra je Stela stopila v pisarno odvetnika Johnsona.

»Gospod Johnson, ločila bi se rada.«

»Ni mogoče, Stela! Zakaj se vendar hočete ločiti od Tobije?«

»Sama prav ne vem, toda želim se ločiti in prosim, da vi to uredite.«

»Lepo, Stela, toda če se že hočete ločiti, morate imeti vzrok za ločitev. Saj ste Tobijo vendar sami vzdrževali, zato ga menda ne boste dolžili, da ne skrbi za vas. Razen tega še zmerom živite z njim, torej mu ne morete očitati, da bi vas bil iz hudo-

bije zapustil. In tepel vas menda tudi ni?«

»Mr. Johnson, nikar se ne šalite! Seveda me ni tepel!«

»Ali ima nemara druge ženske?«

Stela je odgovorila z dostojanstvenim ogorčenjem:

»Mr. Johnson, če bi ta ničla katero drugo žensko samo pogledal, bi mu pri priči zavrila vrat.«

»Dobro, Stela. Toda vzrok za ločitev morate vendar imeti. Povejte mi, zakaj se vendar hočete ločiti od Tobije?«

Stela se je sklonila k odvetniku in mu je rekla čisto zaupno:

»Mr. Johnson, hudo utemeljeno se mi zdi, da Tobija ni oče mojega zadnjega otroka.«

(rdk)

Kronika preteklega tedna

(Nadaljevanje z 2. strani.)

Osebne vesti

o Poročili so se: Na Jesenicah: Vaso Tersegav, uradnik jeseniške železarne, z uradnico Tončko Savinškovo. — V Juršincih pri Ptuj: Dušan Spindler, učitelj v Mozirju, in Gizela Kosijeva, učiteljica na Mariji Reki nad St. Pavlom v Savinjski dolini. — Na Kapeli pri Slatini Radenci: Akad. slikar, cand. profesor Jakob Pavel iz Lipovcev in učiteljska abiturientka Marica Fekonjeva iz Kapele. — V Komendi: Prosvetni delavec Zdravko Rihar in Ivanka Križnikova. — V Ljubljani: Mestni gradbeni tehnik Edvard Schrimpf in Jakobina Petričeva; Julka Paplerjeva, hči industrijca iz Doslavič, in Joško Zemlja, posestnikov sin iz Vrbe. — V Mariboru: Akademski slikar, profesor Ivan Kos in magistratna uradnica Malčka Nagodejeva; stražnik Karel Jurkovič in Elica Kebričeva. — V Pragi: Med. univ. dr. Viktor Čerček iz Ljubljane in Mary Janotova, hči univ. profesorja iz Prage. — Mladoporočencem iskreno čestitamo!

Umrlj so: V Celju: 43letna Marija Arzenkova, žena cinkarniškega železostrovarja; 72letna Amalija Horvatova, vdova po državnem uslužbencu. — Na Hrušici pri Jesenicah: Ivan-ka Kelčeva, žena višjega kontrolorja državnih železnic v pokouju. — V Ihanu pri Domžalah: 88letna Terezija Breznikova roj. Orehekova. — V Kočevju: Avgusta Gödererjeva. — V Ljubljani: Antonija Zuničeva, tovarnarka peči; Helena Bleiweisova-Trsteniška roj. Pošlapova; 83letna

Franja Podbregarjeva; Neža Stihova roj. Okrožnikova, vdova po nadspredovniku; Jakob Majcen, revizor južne železnice v pokouju; Marija Piskarjeva roj. Jermanova; 86letna Lucija Benedičičeva. — V Ljubecini pri Celju: Antonija Kosova. — V Logatcu: Leopold Punčuh, šolski nadzornik v pokouju. — V Mariboru: Marija Kravosova, trgovčeva žena; 63letna zasebnica Terezija Lahova; 40letna gostilničarka Matilda Lorberjeva. — V Metliki: Pepca Fuxova roj. Stur-mova, žena trgovca in posestnika. — V Nizki pri Rečici ob Savinji: 74letna posestnica Marija Jerajeva roj. Petrinova. — V Studencih pri Mariboru: Jože Budan, vpokojeni železniški kotlar. — V St. Janžu na Dolenjskem: 22letni posestnikov sin France Majcen. — V St. Vidu pri Grobelnem: Franjo Pogačnik, šolski upravitelj. V Trbovljah: 32letna Ljudmila Dimnikova, žena rudniškega strugarja. — V Zalcu: 66letni posestnik in veletrgovec Jurij Krasović. — Zalujočim naše iskreno sožalje!

Radio Ljubljana

od 12. do 19. jan. 1938

ČETRTEK, 13. JANUARJA

12.00: Uvertura ■ 12.45: Vreme, poročila ■ 13.00: Čas, spored, obvestila ■ 13.20: Plošče ■ 14.15: Vreme, borza ■ 18.00: Radijski orkester ■ 18.40: Slovensčina za Slovence ■ 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Zabavni kotček ■ 20.00: Harmonika ■ 20.40: Operni spevi in napevi ■ 22.00: Čas, vreme, poročila, spored ■ 22.15: Radijski orkester ■ Konec ob 23. uri.

PETEK, 14. JANUARJA

11.00: Šolska ura ■ 12.00: Plošče ■ 12.45: Vreme, poročila ■ 13.00: Čas, spored, obvestila ■ 13.20: Plošče ■ 14.15: Vreme, borza ■ 18.00: Ženska ura ■ 18.20: Pesmice iz Pariza ■ 18.40: Francosčina ■ 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Zanimivosti o izseljencih ■ 20.00: Prenos koncerta Glasbene Matice iz Maribora ■ 22.00: Čas, vreme, poročila, spored ■ 22.30: Angleške plošče ■ Konec ob 23. uri.

SOBOTA, 15. JANUARJA

12.00: Plošče ■ 12.45: Vreme, poročila ■ 13.00: Čas, spored, obvestila ■ 13.20: Plošče ■ 14.00: Vreme ■ 18.00: Radijski orkester ■ 18.40: Varujmo naravo ■ 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Pregled sporeda ■ 20.00: O zunanji politiki ■ 20.30: »Brenčelj« ■ 22.00: Čas, vreme, poročila, spored ■ 22.15: Prenos plesne glasbe s Slovenskega večera ■ Konec ob 23. uri.

NEDELJA, 16. JANUARJA

8.00: Plošče ■ 8.15: Godalni kvartet ■ 9.00: Čas, poročila, spored ■ 9.15: Poskočne in vesele ■ 9.45: Verški govor ■ 10.00: Prenos cerkvene glasbe iz stolne cerkve ■ 11.00: Otroška ura ■ 11.30: Koncert ■ 13.00: Čas, vreme, spored, obvestila ■ 13.20: Plošče po željah ■ 16.00: Fantje na vasi ■ 17.00: Kmetijska ura ■ 17.30: Pota usode ■ 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila ■ 19.30: Nacionalna ura ■ 19.50: Slovenska ura ■ 20.30: Večer skladatelja Rista Savina ■ 22.00: Čas, vreme, poročila, spored ■ 22.20: Lahka glasba ■ Konec ob 23. uri.

PONEDELJEK, 17. JANUARJA

12.00: Plošče ■ 12.45: Vreme, poročila ■ 13.00: Čas, spored, obvestila ■ 13.20: 40 minut lahke glasbe ■ 14.20: Vreme, borza ■ 18.00: Zdravljenje kužnih bolezni ■ 18.20: Plošče ■ 18.40: Umetnostni spomeniki Notranjske ■ 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Zanimivosti ■ 20.00: Radijski orkester ■ 20.50: Spevi iz opere »Boris Godunov« ■ 21.10: Komorna glasba ■ 22.00: Čas, vreme, poročila, spored ■ 22.15: Plesna glasba ■ Konec ob 23. uri.

TOREK, 18. JANUARJA

11.00: Šolska ura ■ 12.00: Ruske pesmi ■ 12.45: Poročila ■ 13.00: Napovedi ■ 13.20: Radijski orkester ■ 14.20: Vreme, borza ■ 18.00: Kmečki trio ■ 18.40: Krščanstvo in nacionalizem ■ 19.00: Napovedi in poročila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Zabavni zvočni tednik ■ 20.00: Koncert pevskega zbora »Cankar« ■ 20.45: Charley Kunz igra šlagerje ■ 21.00: Lahka glasba ■ 22.00: Napoved in poročila ■ 22.15: Plošče ■ Konec ob 23. uri.

SREDA, 19. JANUARJA

12.00: Plošče ■ 12.45: Poročila ■ 13.00: Napovedi ■ 13.20: Havajski napevi ■ 14.20: Vreme, borza ■ 18.00: Mladinska ura ■ 18.40: Vremenska poročevalna služba v Sloveniji ■ 19.00: Napovedi in poročila ■ 19.30: Nac. ura ■ 19.50: Uvod v prenos ■ 20.00: Prenos iz opernega gledališča v Ljubljani v I. odmoru: Glasbene predavanja, v II. odmoru: Napovedi, poročila ■ Konec ob 23. uri.

Težka zimska hrana

PLANINKA

ČAJ

in premalo gibanja sta v zimskem času vzrok slabe prebave želodca, čestih omotič, zaprtosti in nerednega črevesnega delovanja. Stare bolezni se vsled mraza zopet izraziteje pojavljajo:

splošno in prehitro debeljenje, hemeroidi in zaprtje,

motnje v želodcu,

črevesna obolenja,

glavobol, nespečnost,

napetost telesa,

omotica in zastrupljenje.

Posebno zrelejši in starejši osebe so tem nadlogam podvržene.

PLANINKA ČAJ

čisti ter tako deluje blagodejno na vse telo in na vaše splošno zdravstveno stanje.

Zahtevajte v apotekah izrecno le »Planinka« čaj-Bahovec, ki se ne prodaja odprt, temveč le v zaprtih in plombiranih zavitkih z napisom proizvajalca:

APOTEKA Mr. BAHOVEC, Ljubljana, Kongresni trg 12

S. br. 29550-35

„DRUŽINSKI TEDNIK“

v vsako
SLOVENSKO HIŠO!

Trta,

vse amerišanske korenike, veletržnica Prvi jugoslovanski loznjaci — Daruvar. Zahtevajte cenike.

FR. P. ZAJEC

IZPRASAN OPTIK IN URAR
LJUBLJANA - STARI TRG 9

Velika izbira vsakovrstnih nočnih, povečevalnih stekel, daljnogledov, toplovizorov, barometrov, barostermometrov, higrometrov i. t. d. — Raznovrstne ure, zlatina in srebrnina. — Ceniki brezplačno!

če Vam je težko pri srcu
in si želite malo razvedrila,
potem sežite po
»Družinskem tedniku!«

Prilika

ugodnega nakupa Hubertus
perilo — obleke — za šolarje

Presker
Sv. Petra c. 14

POZOR
GOSPODINJE!

Najceneje
sto postrženi s
KURIVOM

pri trdkli
RUDOLF VELEPIČ

trgovina s kurivom
LJUBLJANA VII.

Sv. Jerneja cesta 25
TELEFON 2708

Prvi poskus
stalni odjem!